

Handelingen

4 - 5

VLAAMSE RAAD

ZITTING
1983-1984

Vergaderingen van november 1983

DRINGENDE EN MONDELINGE VRAGEN

AANVULLING HUISVESTINGSCODE

PRIJS VERTALING VAN NEDERLANDSE LETTERKUNDE
WETENSCHAPPELIJKE METHODES ZONDER PROEFDIEREN

EXPERIMENTELE
WATEROVERLAST PAJOTTENLAND

SCHENDING NATUURGEBIED HET BROEK TE WILLEBROEK-BLAASVELD

ONRUST IN MUZIEKONDERWIJS

LASTEN VERLEDEN GEWESTEN EN GEMEENSCHAPPEN

UITVOERING THEATERDECREET

BESPARINGSMATREGELEN MINDER-VALIDEN

RAAD VAN BEHEER VIBOSO

MOEILIKHEDEN DEFICITAIRE GEMEENTEN

Inhoud

Nr. 4 **16 november 1983**
Morgenvergadering

Berichten van verhindering, blz. 99

Boodschappen, blz. 99

Ontwerpen van decreet
Indiening en verwijzing, blz. 99

Verslagen
Indiening, blz. 99

Beraadslagingen van de Vlaamse Executieve
Indiening, blz. 99

Boek van het Rekenhof
Indiening, blz. 100

Schriftelijke vragen (R.v.O. art. 65)
Indiening, blz. 100

Regeling van de werkzaamheden
Verdaging, blz. 100

Onderzoek naar de taalgroep, blz. 100

Dringende vraag (R.v.O. art. 66, 5)

Dringende vraag van de heer H. Suykerbuyk tot de heer J. Buchmann, Gemeenschapsminister van huisvesting, over de procedure voor het sluiten van verdragen met het buitenland, blz. 100

Vragen (R.v.O. art. 66)

Vraag van de heer J. De Mol tot de heer P. Akkermans, Gemeenschapsminister van ruimtelijke ordening, landinrichting en natuurbehoud, over het gebruik van kabinetsmiddelen voor het propageren van zijn biografie, blz. 101

Vraag van de heer F. Vermeiren tot mevrouw R. Steyaert, Gemeenschapsminister van gezin en welzijnzorg, over de beleidsopties inzake sanering van de sector beschuttende werkplaatsen, blz. 100

Vraag van de heer O. Van Ooteghem tot de heer G. Geens, Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van economie en werkgelegenheid, over de bevoegdheidsverdeling op het stuk van economische expansie, blz. 102

Vraag van de heer A. Denys tot de heer K. Poma, Vice-Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van cultuur, over de geringe belangstelling vanwege de BRT voor het Europees Jaar van de KMO, blz. 103

Vraag van de heer A. De Beul tot de heer K. Poma, Vice-Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van cultuur, over het uitblijven van besluiten ter uitvoering van het decreet van 17 november 1982 houdende bescherming van het roerend cultureel patrimonium, blz. 104

Vraag van de heer A. De Beul tot de heer K. Poma, Vice-Voorzitter van de Vlaamse

Executieve, Gemeenschapsminister van cultuur, over het uitblijven van een ontwerp van decreet houdende bescherming van landschappen, blz. 105

Vraag van de heer J. Van Elewycq tot de heer K. Poma, Vice-Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van cultuur, over de erkenning van niet-openbare radio's, blz. 105

Ontwerp van decreet houdende aanvulling van de Huisvestingscode met bijzondere bepalingen betreffende het Vlaams Woningfonds van de Grote Gezinnen - 177 (1982-1983)-Nrs. 1 en 2

Algemene bespreking, blz. 106
Spreker : de heer A. Coppieters, verslaggever

Artikelsgewijze bespreking, blz. 107

Ontwerp van decreet houdende instelling van een prijs van de Vlaamse Gemeenschap voor vertaling van Nederlandse Letterkunde - 222 (1982-1983)-Nrs. 1 en 2

Algemene bespreking, blz. 108
Spreker : de heer A. Bourgeois, verslaggever

Artikelsgewijze bespreking, blz. 108

Voorstel van decreet van de heer A. Laridon houdende aanvulling van de examenmateries voor de kandidaturen in de biologische, farmaceutische, zoölogische, medische en veeartsenijkundige wetenschappen, met alternatieve experimentele methodes zonder proefdieren - 58 (1982-1983)-Nrs. 1 tot 4

Algemene bespreking, blz. 109
Sprekers : de heren F. Piot, verslaggever, A. Laridon, J. Lenssens, Gemeenschapsminister van leefmilieu, waterbeleid en onderwijs

Artikelsgewijze bespreking, blz. 111

Interpellaties (R.v.O. art. 67)

Interpellatie van de heer D. Vervaeke tot de heer P. Akkermans, Gemeenschapsminister van ruimtelijke ordening, landinrichting en natuurbehoud, en de heer J. Lenssens, Gemeenschapsminister van leefmilieu, waterbeleid en onderwijs, over het probleem van de wateroverlast in het Pajottenland, blz. 111

Interpellatie van de heer D. Vervaeke tot de heer P. Akkermans, Gemeenschapsminister van ruimtelijke ordening, landinrichting en natuurbehoud, en de heer K. Poma, Vice-Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van cultuur, over de schending van het natuurgebied Het Broek te Willebroek-Blaasveld en de veelvuldige inbreuken op de wet betreffende de stedenbouw en de ruimtelijke ordening, op de wet betreffende het natuurbehoud, op het decreet betreffende de vas-

te afvalstoffen en op de wet betreffende het gunnen van overheidsopdrachten, blz. 113

Regeling van de werkzaamheden, blz. 115

Nr. 5 **16 november 1983**
Middagvergadering

Berichten van verhindering, blz. 117

Beraadslaging van de Vlaamse Executieve
Indiening, blz. 117

Interpellaties (R.v.O. art. 67)

Interpellatie van de heer E. Beysen tot de heer J. Lenssens, Gemeenschapsminister van leefmilieu, waterbeleid en onderwijs, over de onrust in het muziekonderwijs ten gevolge van recente maatregelen, blz. 117
Sprekers : de heren E. Beysen, A. Laridon, J. Lenssens, Gemeenschapsminister van leefmilieu, waterbeleid en onderwijs

Ontwerp van decreet houdende de aanvulling van de Huisvestingscode met bijzondere bepalingen betreffende het Vlaams Woningfonds van de Grote Gezinnen - 177 (1982-1983)-Nrs. 1

Hoofdelijke stemming, blz. 124

Ontwerp van decreet houdende instelling van een prijs van de Vlaamse Gemeenschap voor vertaling van Nederlandse letterkunde - 222 (1982-1983)-Nrs. 1 en 2

Hoofdelijke stemming, blz. 125

Voorstel van decreet van de heer A. Laridon houdende aanvulling van de examenmateries voor de kandidaturen in de wetenschappen, groep biologie, de farmaceutische wetenschappen, de geneeskundige wetenschappen, de diergeneeskundige wetenschappen, de tandheelkunde en landbouwkundig ingenieur, met alternatieve experimentele methodes zonder proefdieren - 58 (1982-1983)-Nrs. 1 tot 4

Hoofdelijke stemming, blz. 125

Moties tot besluit van de verklaring van de heer G. Geens, Voorzitter van de Vlaamse Executieve, op verzoek van het Bureau van de Vlaamse Raad, over het advies van de Vlaamse Executieve van 28 juli 1983 betreffende de voorgenomen regeling voor de lasten van het verleden van Gewesten en Gemeenschappen, voor de financiering van de nationale sectoren van de economie en voor herstructurering van de Cockerill-Sambre

Hoofdelijke stemming, blz. 126

Sprekers : de heren J. Van Elewycck, O. Van Ooteghem, G. Verhaegen, E. Bey- sen, M. Olivier, L. Dhoore, R. De Wulf, Gemeenschapsminister van gezondheidsbeleid

Moties tot besluit van de interpellatie van de heer J. Van Elewycck tot de heer K. Poma, Vice-Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van cultuur, over het cultuurbeleid in het algemeen en in het bijzonder de uitvoering van het theaterdecreet

Hoofdelijke stemming, blz. 128

Spreeker : de heer R. De Wulf, Gemeenschapsminister van gezondheidsbeleid

Moties tot besluit van de interpellatie van de heer G. Verhaegen tot mevrouw R. Steyaert, Gemeenschapsminister van gezin en welzijnszorg, over de juli-besluiten

inzake gehandicaptenzorg, de interpellatie van de heer J. Gabriëls tot mevrouw R. Steyaert, Gemeenschapsminister van gezin en welzijnszorg, over de nieuwe besluiten van de Vlaamse Executieve betreffende het Fonds '81 en de interpellatie van de heer J. Sleecckx tot mevrouw R. Steyaert, Gemeenschapsminister van gezin en welzijnszorg, over de recente besparingsmaatregelen in verband met de minder-validen

Hoofdelijke stemming, blz. 129

Spreeker : de heer J. Sleecckx

Moties tot besluit van de interpellatie van de heer L. Hancké tot de heer K. Poma, Vice-voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van cultuur, over het ongeoorloofd ingrijpen van de Minister in de beraadslagingen van de raad van beheer van het VIBOSO, waardoor de sector samenlevingsopbouw in Vlaanderen in gevaar wordt gebracht, blz. 131

Hoofdelijke stemming, blz. 131

Sprekers : de heer J. Van Elewycck, mevrouw W. Demeester-De Meyer, de heren G. Verhaegen, R. De Wulf, Gemeenschapsminister van gezondheidsbeleid

Interpellaties (R.v.O. art. 67)

Interpellatie van de heer F. Verberckmoes tot de heer G. Geens, Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van economie en werkgelegenheid, en de heer M. Galle, Gemeenschapsminister van binnenlandse aangelegenheden, over de moeilijkheden voor gemeenten met een deficitaire begroting, blz. 133

Sprekers : de heren F. Verberckmoes, M. Galle, Gemeenschapsminister van binnenlandse aangelegenheden

Regeling van de werkzaamheden, blz. 136

5e vergadering

Woensdag 16 november 1983
Middagvergadering

VOORZITTER : de heer J. Pede

- *De notulen van de jongste vergadering worden ter tafel gelegd.*

- *De vergadering wordt geopend om 14 uur.*

De Voorzitter : Dames en heren, de vergadering is geopend.

BERICHTEN VAN VERHINDERING

J. De Loore-Raeymaekers, E. Vandersmissen ; gezondheidsredenen.

R. Vandekerckhove ; buitenslands.

V. Anciaux, M. Bourry, J. Leclercq, G. Marmenout, W. Van Renterghem, L. Vanvelthoven, J. Wyninckx ; ambtsverplichtingen.

BERAADSLAGING VAN DE VLAAMSE EXECUTIEVE

Indiening

De Voorzitter : De volgende beraadslaging van de Vlaamse Executieve werd ingediend :

- Beraadslaging van de Vlaamse Executieve houdende machtiging tot vastlegging, ordonnancering en betaling van uitgaven aan te rekenen op de begroting van de Vlaamse

Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1983 - VE-K 38.

Deze beraadslaging ligt ter inzage bij het Secretariaat van de Raad, Afdeling Openbare Vergadering.

INTERPELLATIES (R.v.O. art. 67) (Voortzetting)

Interpellatie van de heer E. Beysen tot de heer J. Lenssens, Gemeenschapsminister van leefmilieu, waterbeleid en onderwijs, over de onrust in het muziekonderwijs ten gevolge van recente maatregelen

De Voorzitter : Aan de orde is de interpellatie van de heer Beysen tot de heer Lenssens, Gemeenschapsminister van leefmilieu, waterbeleid en onderwijs, over de onrust in het muziekonderwijs ten gevolge van recente maatregelen.

De heer Beysen heeft het woord.

De heer E. Beysen (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, geachte collega's, vorige week had ik de gelegenheid Minister van onderwijs Coens te interpellieren over de golf van onrust die zijn ministeriële omzendbrieven van 10, 16 en 30 augustus teweegbrachten in het muziekonderwijs.

We maakten het mede dat de anders zo gedweëe musici, die al jaren gelaten hadden leren leven met de chaos in het muziekonderwijs, zowaar aan de noodrem trokken.

Wellicht precies omdat directie en leerkrachten uit het muziekonderwijs, slechts gedreven door uiterste nood, proteststemmen laten horen, komt hun pleidooi voor een eerlijke behandeling die de kansen gaaf houdt voor de artistieke vorming van de komende generaties, niet alleen zo diep menselijk, maar ook zo gegrond over. Gegrond inderdaad, als men nagaat hoe de bevoegdheden over het kunstonderwijs in het algemeen en het muziekonderwijs in het bijzonder, versnipperd zijn niet alleen tussen de nationale Regering en de Executieve(n), maar, alsof dat nog niet genoeg was, ook nog tussen u, mijnheer de Minister en de Gemeenschapsminister van cultuur.

Het zou van al te veel simplisme getuigen mocht alles onder de mantel van de uitvoering van artikel 59bis, paragraaf 2, 2°, van de Grondwet worden bedekt of eenvoudig te verwijzen naar de noodzakelijke wijziging van voornoemd grondwetsartikel.

Real-politici zullen onderstrepen dat de huidige situatie onduidelijk is en dat de verantwoordelijkheden van de verschillende beleidsinstanties niet nauwkeurig bepaald zijn.

Omdat een kentering desbetreffend niet hit et nunc mag verwacht worden, moet alle beleidsheil verwacht worden van rationale herschikkingen binnen de huidige beleidskanalen.

De recente maatregelen getroffen met betrekking tot het muziekonderwijs, hebben nog maar eens aangetoond dat een kleine sector gemakkelijk de speelbal kan zijn van een gebrek aan coördinatie tussen de verschillende

Beysen

beleidsverantwoordelijk ken.

In plaats van zich ten gronde bezig te houden met het zoeken naar antwoorden of het nog langer kan verantwoord worden dat er, naast een „hogere kunst- onderwijs”, nog altijd een „artistiek hogere onderwijs” kan voortbestaan en of er, naast de studio Herman Teirlinck, ook nog een volledige toneelopleiding aan de muziekconservatoria kan voortbestaan, vermeit men zich blijkbaar liever met „prikmaatregelen” ten opzichte van de leerkrachten, waardoor de kwaliteit van het onderwijs sterk in het gedrang wordt gebracht.

Wat bij dit alles sterk opvalt is het feit dat, ondanks de enorme diversificatie die zich voordoet in het onderwijs en in het bijzonder in het muziekonderwijs, algemene maatregelen worden uitgevaardigd die geen rekening houden met de specifieke noden van gespecialiseerde sectoren.

Soms vraag ik me af of deze werkwijze, die overleg bij voorbaat schijnt uit de weg te gaan, wat ik zou willen noemen de werkwijze van het voldongen feit, niet een bewuste is.

In heel de huidige problematiek rond het muziekonderwijs vraagt men zich af welke de rol is die de Gemeenschapsminister van onderwijs heeft gespeeld.

Werd er tussen de Gemeenschapsminister, bevoegd voor het kunstonderwijs, en de Minister van onderwijs overleg gepleegd alvorens de ministeriële omzendbrieven van 10,16 en 30 augustus 1983 werden uitgevaardigd ?

Waarom is de Gemeenschapsminister van onderwijs er niet in geslaagd zijn collega van onderwijs in de nationale Regering rekening te doen houden met de specifieke kenmerken - ik verwijs daarbij naar het statuut van het niet uitsluitend ambt, alsook de specifieke moeilijkheden van het muziekonderwijs - ik verwijs hierbij naar de onduidelijkheid qua bepaling van het onderwijsniveau met alle gevolgen vandien voor de leerlingen op het vlak van studiebeurzen en werkloosheidsuitkeringen.

Het beste bewijs dat er geïmproviseerd werd, ligt besloten in het feit dat de anders, veelal terecht, zo onwrikbare Minister van Onderwijs, bereid werd gevonden om samen met u, mijnheer de Minister, de oorspronkelijk uitgevaardigde maatregelen af te zwakken na overleg met de betrokken sector.

Alvorens u mij zal antwoorden op de vraag welke de precieze draagwijdte is van de toegevingen die werden toegezegd en waarbij ik aandrang op een spoedige uitvoering ervan - alhoewel ik beseft dat dit niet tot uw bevoegdheid behoort, hoop ik dat u er bij uw collega van Onderwijs zou op aandringen - wens ik te vernemen welke prognoses er werden gemaakt rond de mogelijke bij komende tewerkstelling ingeval van ongewijzigd doorvoeren van de maatregelen.

Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, geachte collega's, afgezien van de bezorgdheid die we uiten over het vrijwaren van de vormingskansen voor het artistiek onderwijs, dient de bekommernis voor te liggen het muziekonderwijs adequaat te herstructureren en daarbij aansluitend een del?-nitieve regeling te treffen voor het statuut van de leraars.

Dit is een dringende beleidsopdracht, waarbij u de collega in de nationale Regering niet alleen kunt inspireren vanuit uw ervaringen met het muziekonderwijs, maar waarbij u ook de kans kan grijpen om uw bevoegdheid inzake muziekonderwijs, uitgehold om de redenen die ik heb aangehaald, te valoriseren.

Mijnheer de Minister, als ik mezelf hoor praten over deze problematiek, kan ik me voorstellen dat dit soms hard klinkt, omdat ik het zo analytisch mogelijk heb willen veruitwendigen.

Indien dit echter zo overkomt, is het alleen maar de uiting van mijn bekommernis om orde op zaken te stellen in een sector die door de beleidsinstanties al te zeer en al te lang werd verwaarloosd. .

De Voorzitter : De heer Laridon heeft het woord.

De heer A. Laridon (op de tribune) :

Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, geachte collega's, ik wil mij aansluiten bij datgene wat de voorgaande spreker heeft gezegd.

Bepaalde aspecten van dat probleem hebben wij vorige week reeds in de Kamer behandeld.

Bij wijze van aanvulling moet ik zeggen dat er zich vandaag de dag inderdaad zeer zware problemen stellen inzake het muziekonderwijs. Ik zal trachten die problematiek zo bondig mogelijk, in nutshell, naar voren te brengen.

Eén van de onderdelen van de problematiek betreffende het muziekonderwijs - vooral in het secundair muziekonderwijs - is het groot aantal geledingen welke zich tot éénzelfde publiek richt.

Indien u het mij toestaat zal ik deze geledingen even aanstippen.

Vooreerst is er de gesubsidieerde gemeentelijke sector met 101 scholen. Er zijn ook 8 rijksacademies. Men kent eveneens de zogeheten kunsthumaniora als voorbereiding op het hogere muziekonderwijs en binnen het kader van het VS0 bestaat de facultatieve en bijzondere optie muziek die in feite een surrogaat-muziekschool is. Verder zijn er - dit verwondert mij een beetje omdat men zich richt tot hetzelfde publiek - de 68 gedeeltelijk gesubsidieerde volks- en jeugdmuziekscholen die met ongeveer 10.000 leerlingen werken maar waarvan men niet juist weet of de klemtoon wordt gelegd op cultuur of onderwijs. In de begroting voor 1982 wordt er onder de post „Muzikale vorming van de jeugd” door de heer Poma een bedrag van zeven miljoen frank als subsidies toegekend aan de jeugdmuziekscholen. Horen die 68 muziekscholen thuis onder het departement cultuur of onder het departement onderwijs ?

Deze elementen maken de versnippering duidelijk. Het is normaal dat al deze geledingen die geheel of gedeeltelijk ten laste van de Schatkist vallen, een groeiende chaotische toestand verwekken en een versnippering van de stijgende staatsuitgaven.

Een tweede probleem is de verschil-

Laridon

lende behandeling van het muziekonderwijs in Vlaanderen en Wallonië. Sedert 1975 is er als gevolg van een gebrek aan beleid langs Vlaamse zijde een situatie ontstaan waarbij in het Franstalige landsgedeelte op hoger en secundair niveau gedeeltelijk een eenzijdige wetgeving in het leven werd geroepen met belangrijke voordelen die niet bestaan aan Vlaamse kant.

Zo wordt het pré-beroepsonderwijs door protocol-akkoorden uniform uitgewerkt. Het wordt gerealiseerd door samenwerking tussen het VS0 en de stedelijke of gemeentelijke muziekkademies. Daardoor worden in de dagscholen van het rijks- en het vrije onderwijs muziektechnische vakken onderwezen. Dit heeft praktische en financiële voordelen. Er moet geen speciale infrastructuur worden uitgebouwd of instrumentarium worden aangekocht. Er zijn geen kosten van internaten enzovoort.

Als tweede voordeel worden in Wallonië de leerlingen gesubsidieerd van zes jaar af en in Vlaanderen van 8 jaar af.

Ten derde, wordt in Wallonië in de hogere graad, gedurende vier jaar dus, per week 1 uur individueel onderricht per leerling gegeven. In Vlaanderen is dat een half uur en de Vlaamse overheid denkt er zelfs aan dit half uur in de lagere graad te verminderen tot 20 minuten. Geen enkele muziekpedagoog zal deze stelling bijtreden.

Ten vierde, wordt in Wallonië het ambt van onderdirecteur toegekend in scholen van 1000 leerlingen. In Vlaanderen, waar er ongeveer 25 scholen zijn met meer dan 1000 leerlingen, bestaat dit ambt niet.

Er hapert dus duidelijk iets aan het muziekonderwijs in Vlaanderen. Hieraan wordt onvoldoende aandacht besteed. De Vlaamse Executieve doet ter zake niet genoeg beroep op de bestaande mogelijkheden.

Het derde probleem houdt een beetje verband met het tweede en heeft betrekking op de bevoegheidsverdeling in Vlaanderen tussen de nationale Mi-

nister van onderwijs en de Gemeenschapsminister van onderwijs. De heer Beysen heeft dit punt reeds even aangehaald.

De huidige situatie heeft bepaalde nadelen. De achterstand in de reglementering blijft bestaan, wettelijke of reglementerende bepalingen genomen op initiatief van de nationale regering, worden niet automatisch toegepast op inrichtingen voor kupstonderrwijs omdat de Vlaamse Gemeenschap niet de nodige uitvoeringsmaatregelen treft. Besparingsmaatregelen verschillen, zelfs indien het om nationale materies gaat.

Ik stel voor, mijnheer de Minister, dat om hieraan te verhelpen - en ik meen dat zulks zeker in uw bevoegdheid ligt - u in de eerste plaats een uniforme en gelijktijdige toepassing van de nationale wetgeving en reglementering en van de nationale beleidsmaatregelen op alle onderwijsinrichtingen eist, wat uiteraard niet uitsluit dat rekening moet worden gehouden met de specifieke problemen van bepaalde onderwijstakken van het kunstonderwijs. Ik meen dat hieraan ook kan worden verholpen door concrete plannen om bepaalde achterstanden inzake de toepassing van de bestaande wetgeving in te halen. Dit kan door duidelijke afspraken te maken met de nationale Minister van onderwijs. Aangezien deze tot dezelfde partij behoort als u, kan dit niet moeilijk zijn.

Ten slotte meen ik dat hieraan kan worden verholpen door een beslissing van de nationale regering om het normstelsel voor het kunstonderwijs met beperkt leerplan terug uniform te maken en de bestaande verschillen tussen de beide taalgemeenschappen weg te werken. Ook moet het rationalisatie- en programmatieplan voor het kunstonderwijs eindelijk een realiteit worden.

Ik wens nog een vierde probleem te behandelen hoewel ik hier kort kan zijn omdat dit probleem reeds werd behandeld in de Kamer. Ik wil de aandacht vestigen op de nefaste repercussies op het muziekonderwijs van de maatregelen van de Minister inzake de cumulatie. Dit probleem, dat in het muziekonderwijs bijzonder actueel is, heeft historische, sociale en pedagogi-

sche achtergronden. De muzikleraar kent slechts sinds enkele decennia een bepaalde vorm van bestaanszekerheid. De problemen hieromtrent zijn op het ogenblik nog niet helemaal opgelost, vooral wat betreft reffectatie en stempelgeld. De cumulatie is ook ontstaan uit het chronisch gebrek aan leerkrachten, dat nu nog steeds bestaat. Ik kan in dit verband verwijzen naar de cijfers verstrekt door het betreffende Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap. Voor 1978 worden voor 237 volledige uurroosters 20 uren als onbezet opgegeven, tegenover 49 afgestudeerden voor alle disciplines samen. Een recent onderzoek, verricht door de Vlaamse Vereniging voor het Secundair Muziekonderwijs, heeft duidelijk uitgewezen dat in 1983 de cijfers even ongunstig zijn als in 1978.

Wat nu het tweede punt betreft, met name dat deze cumulatie gegroeid is als een „muziekonderwijs beschermende karakteristiek”, verwijs ik naar het voorbeeld dat wij in het buitenland geregeld aantreffen. Inderdaad, ervaren musici uit beroemde orkesten worden vaak tot onderwijscumulatie aangespoord opdat zij hun ervaringen ten dienste van de jeugd en van het onderwijs zouden kunnen stellen.

Door de bestaande koninklijke besluiten nrs. 46,63, 142 en 161 en bovendien nog versterkt door de nieuwe omzendbrieven van Minister Coens, het gaat hier over de omzendbrieven van 10 en 30 augustus 1983 - de heer Beysen heeft er trouwens reeds op gewezen - is de situatie nog meer acuut gesteld.

Rekening houdend met de specifieke situatie in het muziekonderwijs, met name het tekort aan leerkrachten, moeten wij vaststellen dat de bestaande cumulatiewetgeving, zagezegd bedoeld om de tewerkstelling te bevorderen, eerder bezuinigingsmaatregelen zijn. Deze tendens tot bezuinigen kennen wij reeds zeven jaar en zij tast vooral het secundair muziekonderwijs van beperkt leerplan aan.

In dat verband, mijnheer de Minister, verwijs ik naar de rede van de heer Cooremans uitgesproken op de academische zitting in Antwerpen op 3 ok-

Laridon

tober 1983, met als onderwerp „Conservatorium in nood”. Ik zal u deze passage niet voorlezen want ik meen dat er in de pers voldoende ruchtbaarheid werd aan gegeven. In ieder geval deelt de heer Cooremans onze ongerustheid en stellingname inzake de cumulatiemaatregelen van Minister Coens.

Wij verwonderen er ons ook over dat die maatregelen van Minister Coens zo maar kunnen worden genomen zonder dat u, mijnheer de Minister van de Vlaamse Gemeenschap en bevoegd voor het kunstonderwijs, enige reactie laat horen.

Samen met de heer Beysen kan ik alleen maar aandringen opdat u uw volle aandacht zou besteden aan het muziekonderwijs want het bevindt zich vandaag in een zeer moeilijke periode. Het muziekonderwijs in Vlaanderen bevindt zich vandaag in een nood-situatie.

Samen met de heer Beysen vragen wij dat u de nodige aandacht aan het onderwijs zou willen besteden en de nodige energie zou opbrengen teneinde u te verzetten tegen bepaalde maatregelen die uitgaan van de nationale Minister voor een sector waarvoor u ten slotte verantwoordelijk bent.

De Voorzitter : Minister Lenssens heeft het woord.

Minister J. Lenssens (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, waarde collega's, zowel de heer Beysen als de heer Laridon hebben allusie gemaakt op de bevoegdheidsaspecten inzake kunst- en muziekonderwijs. Ik zou de Raad willen wijzen op het advies van de Raad van State van medio juni 1982, uitgebracht op verzoek van onze Franstalige collega's Tromont en Urbain omtrent de bevoegdheden inzake kunst- en muziekonderwijs. De Raad van State heeft in dit advies gesteld - en nu vat ik samen - dat het kunst- en muziekonderwijs als gelijk welke andere vorm van onderwijs moet worden aangezien als vallende onder de toepassing van artikel 59bis, paragraaf 2, 2° van de Grondwet. Dit betekent met andere woorden dat de zeven punten na de komma in dit grond-

wetsartikel, ook inzake het kunst- en muziekonderwijs, tot de nationale bevoegdheid zijn blijven behoren. Diploma's, weddetoelagen, normen, enzovoort zijn dus aspecten die nationaal zijn gebleven, ook voor het kunst- en muziekonderwijs.

De actiemogelijkheden vanwege de Vlaamse Executieve zijn dus uiteraard niet gemakkelijk. Zoals u weet, mijnheer Laridon, hebben wij bij de herstructurering van het zeevisserij- en muziekonderwijs een analoge problematiek gekend. In zijn advies over het desbetreffende ontwerp-besluit heeft de Raad van State destijds gezegd dat wij voor een aantal inhoudelijke punten niet bevoegd waren. Wij hebben dan overleg gepleegd met Minister Coens van de centrale regering en hebben dat probleem kunnen oplossen.

De heer E. Beysen : Als ik u goed begriep, is u enkel bevoegd voor de aanstellingen.

Minister J. Lenssens : Dat heb ik niet gezegd. Wij zijn bevoegd voor het beheer van het kunst- en muziekonderwijs. In regel voor alles, behalve voor de uitzonderingen van artikel 59bis van de Grondwet. En dat kan heel veel of heel weinig zijn, naar gelang van de interpretatie die men aan deze punten geeft. Dit debat dient hier echter niet vandaag gevoerd te worden. Er bestaat een werkgroep van de Vlaamse Executieve met op bepaalde momenten de medewerking van de partijvoorzitters om een interpretatie te geven en tot een consensus te komen voor het globaal kunst- en muziekonderwijs.

Voor mij is het zeer duidelijk, mijnheer Beysen, dat wij in onze actiemogelijkheden, wat de fundamentele structurele vernieuwingen betreft, zeer beperkt zijn. Dat erken ik zeer graag. Dit wil echter niet zeggen dat wij alleen maar personeelsaanstellingen kunnen doen. Anderzijds moet ik toch ook opmerken dat het aantal aanstellingen in de rijksmuziek- en muziekonderwijsinrichtingen uiteraard beperkt is.

De heer A. Laridon : Mijnheer de Minister, vindt u het normaal dat in het kunst- en muziekonderwijs, meer bepaald in het muziekonderwijs, de nationale Minister bepaalde maatregelen op gebied van cumulatie treft zonder overleg, zonder enige consensus met de Minis-

ter van de Vlaamse Gemeenschap die dat onderwijs onder zijn bevoegdheid heeft. Vindt u deze methode aanvaardbaar ? Of vindt u integendeel niet dat er in deze aangelegenheid ten minste een coördinatie tussen beide Ministers bevoegd voor onderwijs zou moeten bestaan bij het treffen van de maatregelen ?

Minister J. Lenssens : U loopt op de zaken vooruit. Ik ben maar aan de inleidende bemerkingen op de aspecten die u heeft aangeraakt en waarvan ik vooraf geen kennis had. Ik zal hierop grondig ingaan. Dit was trouwens een van de vragen die door de heer Beysen werd gesteld.

Mijnheer Beysen, ik wil nog even een aantal randbemerkingen maken naar aanleiding van uw uiteenzetting. U spreekt over versnippering en u vraagt wat moet gebeuren met de jeugdmuziekverenigingen die onder de bevoegdheid van het departement cultuur vallen. Daaromtrent bestaat binnen de Executieve geen enkel probleem. Al wat niet onderwijs is, is cultuur en valt onder de bevoegdheid van de Gemeenschapsminister van cultuur. Dit is duidelijk en bij mijn weten is hierover geen enkel probleem gerezen. Het criterium is onderwijs in de zin van de wetten en de reglementen die het kunst- en muziekonderwijs beheersen. Zo het antwoord ja is, is de Gemeenschapsminister van onderwijs bevoegd ; zo het neen is, valt het onder de bevoegdheid van cultuur.

De heer A. Laridon : Mijnheer de Minister, u gaat nogal licht over het probleem in verband met de 68 gedeeltelijk gesubsidieerde volks- of jeugdmuziekscholen. Ik stel mij echter de volgende vraag. Als men vaststelt dat deze jeugdmuziekscholen in feite door een ander departement worden gesubsidieerd maar zich ook bewegen op het individueel onderricht en op hetzelfde terrein van het muziek- en muziekonderwijs met beperkt leerplan, vraag ik mij af of daar niet een vorm van omweg wordt gebruikt om gesubsidieerd te worden volgens andere normen. Wij moeten vandaag van u toch duidelijk weten of deze jeugdmuziekscholen behoren tot cultuur of tot onderwijs, vermits wij vaststellen dat zij ook bepaalde lessen geven die gelijklo-

Laridon

pend zijn met het muziekonderwijs van het secundair niveau met beperkt leerplan. Ik vraag mij af of zij niet uit twee ruiven eten. Worden zij gesubsidieerd én door Minister Poma én door Minister Lenssens ?

Minister J. Lenssens : U weet zeer goed dat dit niet waar is. Op budgettair gebied gaat het om 3 miljard voor het kunstonderwijs waarvan meer dan de helft voor het muziekonderwijs. U spreekt over 7 miljoen frank toelagen binnen het budget cultuur, bedrag dat naar de „zogenaamde” jeugdmuziekscholen zou gaan, waar men aan de jeugd een ontwikkelde muzikale algemene vorming wil geven maar zonder streng schools didactisch stramen, en waar het gemeenschappelijk praktisch musiceren erg belangrijk is. Het aantal uren en het opzt zijn niet te vergelijken. Ik denk dat u hier werkelijke problemen tracht naar voren te brengen die in feite in de praktijk helemaal niet bestaan.

De heer A. Laridon : Worden zij tweemaal gesubsidieerd of niet ?

Minister J. Lenssens : Ik bevestig u duidelijk dat deze niet tweemaal gesubsidieerd worden.

De heer Laridon heeft er eveneens op gewezen dat de Franstalige Gemeenschap autonome besluiten heeft genomen. Niet alles wat in de Franstalige Gemeenschap inzake muziekonderwijs - ik denk onder meer aan de samenwerking van de scholen beperkt leerplan met het algemeen onderwijs - mogelijk is, is in Vlaanderen mogelijk, omdat er tussen de betrokken milieus geen consensus is. De staatsvorming van 1970 omtrent de culturele autonomie - en dat is het belangrijkste - heeft tot gevolg gehad en zal in de toekomst op veel meer domeinen tot gevolg hebben dat er in de Nederlandstalige Gemeenschap van dit land, in Vlaanderen, een ander beleid kan gevoerd worden, zoals dit ook aan Franstalige zijde het geval is. Op dit vlak moeten wij de consequenties van de staatsvorming onder ogen nemen.

De heer A. Laridon : U weet zo goed als ik dat de wetgeving die het mu-

ziekonderwijs ordent in feite nationaal beheerd wordt, met uitzondering van de 36 muziekscholen van de tweede categorie. Al de andere ressorteren dus onder de sector van het Schoolpact.

Minister J. Lenssens : Dat heb ik zelf gezegd.

De heer A. Laridon : Ressorteren deze muziekscholen met uitzondering van de 36 inderdaad onder de schoolpactwetgeving, dan vraag ik mij af hoe het mogelijk is dat wij vandaag tot een dergelijk verschil komen wat het preberoepsonderwijs betreft, het subsidiëren aan 6 jaar in Wallonië en aan 8 jaar in Vlaanderen enzovoort.

Minister J. Lenssens : Tot voor 22 december 1981 maakten de Executieven deel uit van de nationale regering. Bijgevolg waren de toenmalige bevoegde Ministers van cultuur in beide Gemeenschappen Ministers van de Koning, die dus bij machte waren om koninklijke besluiten te nemen of te wijzigen. Aan Franstalige zijde werd dit in ruime mate gedaan. Ik meen dat er tussen 1970 en 1981 een vijftiental besluiten getroffen zijn, die koninklijke besluiten aanpasten alleen met betrekking tot de Franstalige Gemeenschap. Omwille van het feit dat zij toen binnen de nationale regering functioneerden, was dit enigszins verklaarbaar.

Alvorens over te gaan tot het probleem van de cumulatie door de heer Laridon aangesneden, zou ik even willen ingaan op de bezuinigingen in het algemeen.

Vooraf in de jaren zeventig heeft het kunstonderwijs in Vlaanderen een vrij grote en zeer belangrijke expansie gekend. Overal te lande werden nieuwe scholen opgericht en erkend. Ook werden her en der nieuwe afdelingen bijgebouwd. In 1972 bedroeg het aantal leerlingen in Vlaanderen in het muziekonderwijs afgerond 63.000 en in de beeldende kunsten 17.500. Dit maakt in totaal 81.000 leerlingen in het Vlaamse kunstonderwijs in 1972. In 1982 was dit aantal opgeklommen tot 89.500 voor het muziekonderwijs en 32.700 voor het onderwijs in de beeldende kunsten. Samen hadden wij in 1982 dus 122.000 leerlingen in

het kunstonderwijs in Vlaanderen.

Dit bevestigt dat wij een enorme expansie hebben gekend. Deze expansie was, financieel gezien, voor een deel oncontroleerbaar geworden, zodat reeds in het midden van de jaren zeventig maatregelen door onze voorgangers werden getroffen om enige remmen in te bouwen. Ik verwijs naar de remwet van 11 juli 1973, alsmede naar een omzendbrief van 9 juni 1976, die een aantal vrij beperkende maatregelen voor het kunstonderwijs met zich hebben gebracht.

Ondanks het verbod nieuwe scholen of nieuwe afdelingen op te richten, bleef het kunstonderwijs in de begroting budgettair veel sneller stijgen dan de kredieten die ter beschikking waren. Wat gebeurde er tot zolang de Executieve in de nationale regering was ? Men corrigeerde dat achteraf, hetzij via het bijblad, het feuilleton, de bijkredieten, hetzij nog veel gemakkelijker via de rekeningenwet die in de nationale regering en in het Parlement bestaat, doch niet in de Vlaamse Gemeenschap, omdat het meestal verplichte uitgaven van wettelijke waren.

Het is dus duidelijk dat wij, na het uitreden van de Executieve uit de centrale regering, geen beroep meer kunnen doen op de nationale rekeningenwet zodat wij dus volledig autonoom binnen de perken van de inkomsten van de Vlaamse Gemeenschap ook het kunstonderwijs moeten financieren.

Trouwens, die bijkredieten zijn niet zo onbelangrijk : in 1981 was dat 643 miljoen, in 1983 185 miljoen, wat er op wijst dat de beheersing van de stijging van de uitgaven toch reeds enig effect heeft. Overigens, dit was de bedoeling van enkele rationalisatiemaatregelen die de Vlaamse Executieve in juli laatstleden ten aanzien van het kunstonderwijs heeft genomen. Zo is er bijvoorbeeld artikel 15 van het begrotingsdecreet van de Vlaamse Gemeenschap van dit jaar dat stelt dat de gesubsidieerde en bezoldigde prestaties in het kunstonderwijs met beperkt leerplan, beperkt zouden worden tot deze zoals vastgelegd voor het schooljaar 1981-1982. Om de scholen de mogelijkheid te ge-

Lenssens

ven rekening te houden met locale factoren en omstandigheden kunnen de scholen, mits eerbiediging van de bestaande normen en binnen het globale toegekende urenpakket, zelf verschuivingen realiseren. Met andere woorden, binnen de enveloppe van het aantal uren op basis van 1981-1982 kan een nieuwe afdeling worden opgericht, mits een minder aantrekkelijke afdeling van die school tegelijkertijd wordt afgebouwd. Ik geef toe dat dit geen aangename maatregel is, maar daarom niet minder noodzakelijk teneinde op korte termijn te ontsnappen aan de jaarlijkse weerkerende noodzaak van vrij hoge bijkredieten waarvoor wij de financiële middelen niet hebben. Dergelijk debat zullen wij thans niet voeren, maar ik wens er enkel op te wijzen dat de middelen van de Vlaamse Gemeenschap niet dezelfde elasticiteitsgraad vertonen als die van de centrale regering.

Welnu, wanneer iemand mocht zeggen dat deze maatregel het muziekonderwijs verdrukt, zou zich bezondigen aan een rethorische overdrijving. Om de dynamiek van het muziekonderwijs binnen dezelfde budgettaire middelen enigszins op te vangen, werd het onderwijs - regime in het eerste jaar van de lagere graad - en de heer Laridon heeft daarop gezinspeeld - voor de instrumentale vakken gewijzigd. Voortaan zullen dus drie leerlingen per uur, in plaats van twee leerlingen per uur, individueel les krijgen en zulks voor zover er wachtlijsten in de betrokken instelling zijn. Wanneer de wachtlijst uitgeput is, kan terug worden overgeschakeld op het bestaande regime waar de regel blijft : twee leerlingen per uur voor instrumentale vakken. Ik herhaal dat deze maatregel enkel geldt voor het eerste jaar van de lagere graad. Ook deze maatregel zal het muziekonderwijs niet in de verdrukking brengen.

Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, hetzelfde kan worden gezegd van de andere maatregelen, waarop ik nu niet dieper inga, onder meer de bijdrage van 1.500 frank voor volwassenen van meer dan 25 jaar, een bijdrage in de verbruiks- en gebruikskosten

van het secundair muziekonderwijs met beperkt leerplan. Trouwens, deze maatregel samen met andere werden besproken in de Commissie voor onderwijs van de Vlaamse Raad ter gelegenheid van de behandeling van de begroting en werden ook overlegd zowel met de afgevaardigden van de verschillende inrichtende machten van het kunstonderwijs in Vlaanderen als met de syndicale organisaties.

Zo kom ik tot de maatregelen van de nationale regering die getroffen werden met het oog op de bevordering van de tewerkstelling en de herverdeling van de beschikbare arbeid binnen het onderwijs.

Ik verheel niet, mijnheer Beysen en mijnheer Laridon, dat de toepassing van de genummerde besluiten nr. 63 en 161 houdende wijziging van de bezoldigingsregels en van de omzendbrieven van augustus 1983 van collega van onderwijs, Minister Coens, een aantal problemen en moeilijkheden hebben veroorzaakt in het kunstonderwijs in het algemeen, en in het muziekonderwijs, vooral in het hoger muziekonderwijs, in het bijzonder.

Ik bevestig wat de twee interpellanten hebben gezegd, namelijk dat het kunstonderwijs inderdaad een aantal specifieke situaties vertoont waarmee op voldoende wijze rekening moet worden gehouden willen wij de kwaliteit van dit onderwijs niet op een ernstige manier schaden of in het gedrang brengen. Ik moet u evenwel ook zeggen dat de getroffen genummerde besluiten onder de exclusieve bevoegdheid van de centrale regering vallen - het gaat over weddetoelagen - welke wij nochtans moeten toepassen. Ik verzeker u hierbij rekening te houden met de specificiteit van de toestanden in het kunstonderwijs. Inderdaad, iedere ernstige aanvraag om afwijking waarin, zoals u weet, wordt voorzien, wordt binnen de toegestane wettelijke mogelijkheden toegekend. Die toekenning van afwijking gebeurt op basis van concrete noodsituaties die kunnen ontstaan, enerzijds, om dringende pedagogische redenen en, anderzijds, bij gebrek aan geschikte en gekwalificeerde kandidaten.

Wat nu het koninklijk besluit nr. 161, inzonderheid de bepalingen voor het

De heer E. Beysen (PW) interpeleert Minister J. Lenssens (CVP) over de in het muziekonderwijs heersende onrust

zogenaamde niet-uitsluitend ambt, betreft, erken ik dat deze bepalingen zeer grote problemen hebben geschapen vooral in onze muziekconservatoria.

Trouwens, het niet-uitsluitend ambt bestaat enkel in het hoger rijkskunstonderwijs. Dank zij het overleg dat wij zowel op het vlak van de administratie als op het beleidsvlak met onze collega, de Minister van onderwijs, hebben gevoerd, hebben wij kunnen wijzen op de specifieke moeilijkheden van het kunstonderwijs.

Ik kan u bevestigen dat bijzondere maatregelen zullen worden uitgewerkt ter wijziging van de betrokken koninklijke besluiten en eventueel omzendbrieven om die moeilijkheden te verhelpen. Het hoger kunstonderwijs, en dat is de inhoud van de afspraak met collega Coens, zal voor de cumulatieve beperkingen worden beschouwd als onderwijs voor sociale promotie. Dit wil zeggen dat de leraren die op 8 augustus 1982 vast werden benoemd in bijambten en leraren die ononderbroken les gaven sinds 30 juni 1979 en die uiteraard niet vast benoemd zijn, hun bijambt verder zullen kunnen blijven uitoefenen.

De heer A. Laridon : Aan welke wedden ?

Minister J. Lenssens : Zij ondergaan evenwel ook de beperkende betalingsmodaliteiten voor de bijambten. Het lijkt mij logisch ; het koninklijk besluit nr. 61 blijft van toepassing.

Wat de bepalingen betreft - en dat is belangrijk - van wat hoofdamt en bijambt is, zullen voortaan de brutowedden' van het niet-uitsluitend ambt en van het gewone ambt worden vergeleken. Nu wordt de brutowedde van het niet-uitsluitend ambt vergeleken met de beginwedde van het andere ambt. Het ambt met de hoogste brutowedde zal als hoofdamt worden aangezien.

Door deze laatste maatregelen zal worden vermeden dat het niet-uitsluitend ambt steeds als hoofdamt, met alle gevolgen die eraan verbonden zijn en die wij kennen, wordt beschouwd.

Deze maatregelen zijn nog niet formeel ingevoerd.

De heer A. Laridon : Het zou een verbetering zijn.

Minister J. Lenssens : Dit zou in een heel nabije toekomst kunnen gebeuren. Worden zij ingevoerd dan is er een oplossing gevonden voor de meeste, grootste en pijnlijkste problemen rond de cumulatierегeling in het kunstonderwijs.

Ik blijf overleg plegen met mijn nationale collega. Hij heeft zich uitdrukkelijk en herhaaldelijk bereid verklaard - en wij hebben er al bewijzen van gekregen - voor alle mogelijke onvoorziene problemen die rijzen, naar een oplossing te zoeken, en dit met onze samenwerking,

Mijnheer Beysen, ik wil nog iets zeggen over de optie muziek in het vernieuwd secundair onderwijs. Inderdaad werd in een aantal scholen waar het VSO-onderwijs werd ingevoerd, een optie muziek geprogrammeerd. Zoals u weet, gaat het in het VSO vaak om een specifieke optie binnen de doorstromingsrichtingen, waarbij de muziek, indien ze als optie wordt genomen, samen met de andere vakken een algemene vorming beogen als een

vooropleiding tot het hoger onderwijs. De structurele inbedding en de doelstellingen verschillen tussen een VSO-richting muziek en deze van de muziekscholen en de muziekacademies. Anderzijds moet ik er op wijzen dat de opties binnen het VSO deel uitmaken van het onderwijs met volledig leerplan en dat de muziekacademies en -scholen tot het onderwijs met beperkt leerplan behoren. Bovendien weet u dat voor het secundair onderwijs met volledig leerplan een rationalisatie- en programmatieplanning bestaat zodat de bovengenoemde opties gebruik kunnen maken van de programmatiemogelijkheden. Dit geldt overigens ook voor de kunsthumaniora's die ressorteren onder de bevoegdheid van de Vlaamse Gemeenschap. Voor de muziekscholen en -academies met beperkt leerplan bestaat er, zoals u weet, geen rationalisatie- en programmatieplan. Dit valt trouwens niet onder onze bevoegdheid.

Ik ben persoonlijk van oordeel dat er binnen de kortst mogelijke termijn een rationalisatie- en programmatieplan tot stand moet komen omtrent het onderwijs met beperkt leerplan, anders genoemd, het onderwijs voor sociale promotie - wat tot de bevoegdheid van het nationaal ministerie behoort - maar met speciale aandacht voor het muziekonderwijs.

Zoals de heer Beysen heeft gesuggererd, zal ik aandringen op het tot stand komen van dit rationalisatie- en programmatieplan en daartoe overleg plegen met mijn collega Coens.

Ten slotte, mijnheer de Voorzitter, collega's, nog een woord over de herstructurering waarover de heer Laridon heeft gesproken. Men hoeft niet de indruk te wekken dat de problemen voor het muziekonderricht in het kunstonderwijs nieuw zijn. Peter Benoit heeft al gesproken van hervormingen in het muziekonderwijs ; de problemen dateren dus zeker niet van de jongste achttien maanden. Verschillende werkgroepen, samengesteld uit vertegenwoordigers van de administratie, het kabinet, de inrichtende machten, de syndicale organisaties en de schooldirecties, houden zich sinds maanden bezig met de voorbereiding van een aantal zaken

op het vlak van het secundair onderwijs, binnen de actiemogelijkheden die de beperkte bevoegdheid van de Vlaamse Executieve toelaat. Hetzelfde geldt trouwens voor het hoger kunstonderwijs. Naar mijn oordeel is daar trouwens de hervorming het dringendst, bij voorbeeld wat het niet-uitsluitend ambt betreft. Men kan zich afvragen of dit nog van deze tijd is en of wij niet beter zouden gaan naar een ernstig en waardevol statuut voor de professoren van bijvoorbeeld de muziekconservatoria. Dit zou één van de mogelijkheden zijn. Ik wil echter niet vooruitlopen op de voorstellen die uit de bus zullen komen.

Voor het hoger kunstonderwijs heb ik qua timing gesteld dat wij vóór Pasen 1984 een voorontwerp voor herstructurering moeten klaarhebben. Die mogelijkheid is er, gewoon omdat wij kunnen steunen op het werk dat de jongste tien à vijftien jaar door allerlei werkgroepen met grote verdiensten werd verricht en dat wij nu tot een goed einde moeten brengen.

Het spreekt vanzelf, mijnheer Laridon, dat dergelijke voorontwerpen, zelfs informatief, altijd kunnen worden besproken in de Commissie voor onderwijs van deze Raad.

Ik herhaal dat het opstellen van een dergelijk voorontwerp van herstructurering voor het hoger kunstonderwijs moet gebeuren in betrokkenheid met alle instanties die daarbij moeten worden geraadpleegd. Wij weten dat wij voor een aantal aspecten niet bevoegd zijn. Maar als wij een ontwerp-tekst van decreet of van besluit van de Executieve hebben, zal aan de Raad van State om advies worden verzocht. De Raad van State zal moeten aanduiden waarvoor wij niet bevoegd zijn. Het zal dan niet moeilijk zijn de elementen eruit te lichten, naar analogie met wat is gebeurd voor de herstructurering van het zeevisserijonderwijs, waarvoor onze collega van de nationale regering bevoegd is en hem vragen die zaak bij wet of bij koninklijk besluit te regelen.

Mijnheer de Voorzitter, ik meen op die manier een antwoord te hebben verstrekt op wat de essentie van de interpellatie aangaat. **(Applaus bij de CW en de Pvc?)**

De Voorzitter : De heer Beysen heeft het woord.

De heer E. Beysen : Mijnheer de Voorzitter, ik wil kort repliceren.

Ik dank de heer Lenssens voor de toezeggingen die hij heeft gedaan en die wij ook van de heer Coens hebben vernomen vorige week. Wij mogen dus veronderstellen dat aan een aantal noden zal worden tegemoet gekomen.

Op uw vraag of het niet-uitsluitend ambt nog van deze tijd is, meen ik dat zoveel als mogelijk moet worden gestreefd naar voltijdse betrekkingen, zowel wat de theoretische vakken als de praktische vakken betreft. Maar vooral in de sector van het hoger kunstonderwijs, muziekonderwijs, kan het niet-uitsluitend ambt niet volledig worden uitgesloten, omwille van het feit dat er voor bepaalde disciplines te weinig aanbod is. Ik zou dus niet formeel zeggen dat het niet-uitsluitend ambt in vraag moet worden gesteld. Ik ben van oordeel dat, waar het nodig is, het niet-uitsluitend ambt moet behouden blijven.

De Voorzitter : Minister Lenssens heeft het woord.

Minister J. Lenssens : Mijnheer de Voorzitter, mijn opmerking betrof het niet-uitsluitend ambt als administratief statuut.

Ik ga akkoord met de heer Beysen dat het in het hoger kunstonderwijs mogelijk moet blijven dat befaamde kunstenaars in de beeldende kunst en in de muziek de kans moeten krijgen om, bijvoorbeeld als voordrachtgevers, hun ervaring en hun kunstzin over te dragen. Maar wat het full-time ambt betreft, geldt het professorenstatuut van onze rijksmuziekconservatoria en het hoger kunstonderwijs, beeldende kunst.

De Voorzitter : Het incident is gesloten.

ONTWERP VAN DECREET houdende aanvulling van de Huisvestingscode

met bijzondere bepalingen betreffende het Vlaams Woningfonds van de Grote Gezinnen - 177 (1982-1983) - Nrs. 1 en 2

Hoofdelijke stemming

De Voorzitter : Aan de orde is de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet houdende aanvulling van de Huisvestingscode met bijzondere bepalingen betreffende het Vlaams Woningfonds van de Grote Gezinnen.

Begin van de stemming.

Heeft iedereen gestemd ? **(Ja)**

Einde van de stemverrichtingen.

Ziehier het resultaat :
97 leden hebben aan de stemming deelgenomen ;
97 leden hebben ja geantwoord.

Ik kondig hiermede de uitslag van de stemming aan.

JA hebben geantwoord :

Akkermans P.
Anthuenis G.
Baert F.
Bascour J.
Beerden G.
Beysen E.
Bockstal E.
Boeraeve-Derycke C.
Bogaerts A.
Bourgeois A.
Breyne P.
Buchmann J.
Capoen M.
Cardoen G.
Caudron J.
Chabert J.
Coppens E.
Coppieters A.
De Backer-Van Ocken R.
De Baere A.
De Batselier N.
De Beul A.
De Bremaeker J.
de Bruyne H.
Debusseré F.
De Clercq C.
Declercq R.
De Cooman C.
Decoster M.
De Grève L.

De Groot E.
De Loor H.
Demeester-De Meyer W.
De Mol J.
Deneir A.
Denys A.
Desseyn J.
Desutter E.
Devos G. (Mevr.)
De Wulf R.
Dhoore L.
Dupré J.
Galle M.
Geens G. .
Hostekint R.
Kelchtermans L.
Kelchtermans T.
Mnuts H.
Kuijpers W.
Laridon A.
Lefebber O. (Mevr.)
Lenssens J.
Maes R.
Marchand C.
Matthys P.
Meyntjens O.
Moors C.
Olivier M.
Panneels-Van Baelen M.
Pans L.
Pede J.
Peeters R.
Peeters W.
Piot F.
Poma K.
Reynders G.
Rutten M.
Schiltz H.
Seeuws W.
Sleeckx J.
Smet M. (Mevr.)
Smitt C. (Mevr.)
Somers J.
Steverlynck A.
Suykerbuyk H.
Tant P.
Temmerman G.
Tyberghien-Vandenbussche M.
Van Belle I.
Van Daele M.
Van den Broeck O.
Vandenhove M.
Vanderborght F.
Vanderheyden V.
Vandermarliere J.
Van Elewyck J.
Van Grembergen P.
Vankeirsbilck E.
Van Nevel A.
Vannieuwenhuyze R.

Voorzitter

Van Ooteghem O.
Van Puymbroeck M. (Mevr.)
Verberckmoes F.
Verhaegen G.
Verniers J.
Vervaeke D.
Willockx F.

Dientengevolge neemt de Raad het ontwerp van decreet aan ; het zal aan de Vlaamse Executieve ter bekrachtiging worden overgezonden.

ONTWERP VAN DECREET houdende instelling van een prijs van de Vlaamse Gemeenschap voor vertaling van Nederlandse letterkunde - 222 (1982-1983) - Nrs. 1 en 2

Hoofdelijke stemming

De Voorzitter : Aan de orde is de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet houdende instelling van een prijs van de Vlaamse Gemeenschap voor vertaling van Nederlandse letterkunde.

Begin van de stemming.

Heeft iedereen gestemd ? (**Ja**)

Einde van de stemverrichtingen.

Ziehier het resultaat :
97 leden hebben aan de stemming deelgenomen ;
97 leden hebben ja geantwoord.

Ik kondig hiermede de uitslag van de stemming aan.

JA hebben geantwoord :

Akkermans P.
Anthuenis G.
Baert F.
Bascour J.
Beerden G.
Beysen E.
Boeraeve-Derycke C.
Bogaerts A.
Bourgeois A.
Breyne P.
Buchmann J.

Capoen M.
Cardoen G.
Caudron J.
Chabert J.
Coppens E.
Coppieters A.
De Backer-Van Ocken R.
De Baere A.
De Batselier N.
De Beul A.
De Bremaeker J.
de Bruyne H.
Debussère F.
De Clercq C.
Declercq R.
De Cooman C.
Decoster M.
De Grève L.
De Groot E.
De Loor H.
Demeester-De Meyer W.
De Mol J.
Deneir A.
Denys A.
Desseyn J.
Desutter E.
Devos G. (Mevr.)
De Wulf R.
Dhoore L.
Diegenant A.
Dupré J.
Galle M.
Geens G.
Hostekint R.
Kelchtermans L.
Kelchtermans T.
Knuts H.
Kuijpers W.
Laridon A.
Lefebvre O. (Mevr.)
Lenssens J.
Maes R.
Marchand C.
Matthys P.
Meyntjens O.
Moors C.
Olivier M.
Panneels-Van Baelen M.
Pans L.
Pede J.
Peeters R.
Peeters W.
Piot F.
Poma K.
Reynders G.
Rutten M.
Schiltz H.
Seeuws W.
Sleeckx J.
Smet M. (Mevr.)
Smitt C. (Mevr.)

Somers J.
Steverlyncx A.
Steyaert R. (Mevr.)
Suykerbuyk H.
Tant P.
Temmerman G.
Tyberghien-Vandenbussche M.
Van Belle I.
Van Daele M.
Van den Broeck O.
Vandenhove M.
Vanderborght F.
Vanderheyden V.
Vandermarliere J.
Van Elewyck J.
Van Grembergen P.
Vankeirsbilck E.
Van Nevel A.
Vannieuwenhuyze R.
Van Ooteghem O.
Van Puymbroeck M. (Mevr.)
Verberckmoes F.
Verhaegen G.
Verniers J.
Willockx F.

Dientengevolge neemt de Raad het ontwerp van decreet aan ; het zal aan de Vlaamse Executieve ter bekrachtiging worden overgezonden.

VOORSTEL VAN DECREET van de heer A. Laridon houdende aanvulling van de examenmateries voor de kandidaturen in de wetenschappen, groep biologie, de farmaceutische wetenschappen, de geneeskundige wetenschappen, de diergeneeskundige wetenschappen, de tandheelkunde en landbouwkundig ingenieur, met alternatieve experimentele methodes zonder proefdieren - 58 (1982-1983) - Nrs. 1 tot 4

Hoofdelijke stemming

De Voorzitter : Aan de orde is de hoofdelijke stemming over het voorstel van decreet van de heer Laridon houdende aanvulling van de examenmateries voor de kandidaturen in de wetenschappen, groep biologie, de farmaceutische wetenschappen, de geneeskundige wetenschappen, de diergeneeskundige wetenschappen, de

Voorzitter

tandheelkunde en landbouwkundig ingenieur, met alternatieve experimentele methodes zonder proefdieren.

Begin van de stemming.

Heeft iedereen gestemd ? **(Ja)**

Einde van de stemverrichtingen.

Ziehier het resultaat :
99 leden hebben aan de stemming deelgenomen ;
99 leden hebben ja geantwoord.

Ik kondig hiermede de uitslag van de stemming aan.

JA hebben geantwoord :

Akkermans P.
Anthuenis G.
Baert F.
Bascour J.
Beerden G.
Beysen E.
Bockstal E.
Boeraeve-Derycke C.
Bogaerts A.
Bourgeois A.
Breyne P.
Buchmann J.
Capoen M.
Cardoen G.
Caudron J.
Chabert J.
Coppens E.
Coppieters A.
De Backer-Van Ocken R.
De Baere A.
De Batselier N.
De Beul A.
De Bremaeker J.
de Bruyne H.
Debusseré F.
De Clercq C.
Declercq R.
De Cooman C.
Decoster M.
De Grève L.
De Groot E.
De Loor H.
Demeester-De Meyer W.
De Mol J.
Deneir A.
Denys A.
Desseyn J.
Desutter E.
Devos G. (Mevr.)

De Wulf R.
Dhoore L.
Diegenant A.
Dupré J.
Galle M.
Geens G.
Hostekint R.
Kelchtermans L.
Kelchtermans T.
Knuts H.
Kuijpers W.
Laridon A.
Lefebver O. (Mevr.)
Lenssens J.
Maes R.
Marchand C.
Matthys P.
Meyntjens O.
Moors C.
Olivier M.
Panneels-Van Baelen M.
Pans L.
Pede J.
Peeters R.
Peeters W.
Piot F.
Poma K.
Reynders G.
Rutten M.
Schiltz H.
Seeuws W.
Sleeckx J.
Smet M. (Mevr.)
Smitt C. (Mevr.)
Somers J.
Steverlynck A.
Steyaert R. (Mevr.)
Suykerbuyk H.
Tant P.
Temmerman G.
Tyberghien-Vandenbussche M.
Van Belle I.
Van Daele M.
Van den Broeck O.
Vandenhove M.
Vanderborght F.
Vanderheyden V.
Vandermarliere J.
Van Elewyck J.
Van Grembergen P.
Vankeirsbilck E.
Van Nevel A.
Vannieuwenhuyze R.
Van Ooteghem O.
Van Puymbroeck M. (Mevr.)
Verberckmoes F.
Verhaegen G.
Verniers J.
Vervaeet D.
Willockx F.

Dientengevolge neemt de Raad het voorstel van decreet aan ; het zal aan de Vlaamse Executieve ter bekrachtiging worden overgezonden.

MOTIES tot besluit van de verklaring van de heer G. Geens, Voorzitter van de Vlaamse Executieve, op verzoek van het Bureau van de Vlaamse Raad, over het advies van de Vlaamse Executieve van 28 juli 1983 betreffende de voorgenomen regeling voor de lasten van het verleden van Gewesten en Gemeenschappen, voor de financiering van de nationale sectoren van de economie en voor herstructurering van Cockerill-Sambre

Hoofdelijke stemming

De Voorzitter : Aan de orde is de hoofdelijke stemming over de met redenen omklede motie van de heren Van Elewyck en Van Grembergen, enerzijds, en de eenvoudige motie van de heren De Grève en Verhaegen, anderzijds, tot besluit van de verklaring van de heer Geens, Voorzitter van de Vlaamse Executieve, op verzoek van het Bureau van de Vlaamse Raad, over het advies van de Vlaamse Executieve van 28 juli 1983 betreffende de voorgenomen regeling voor de lasten van het verleden van Gewesten en Gemeenschappen, voor de financiering van de nationale sectoren van de economie en voor de herstructurering van Cockerill-Sambre.

Overeenkomstig artikel 51, punt 5 stemmen wij eerst over de eenvoudige motie van de heren De Grève en Verhaegen, die voorrang heeft.

De heer Van Elewyck heeft het woord.

De heer J. Van Elewyck : Mijnheer de Voorzitter, dames en heren leden van de Executieve, collega's, toen de heer Geens namens de Executieve, tijdens de vorige vergadering een verklaring heeft afgelegd over de problematiek inzake de lasten van het verleden van gewesten en gemeenschappen voor de financiering van de nationale sec-

Van Elewyck

toren en de herstructurering van Cockerill-Sambre, kon niemand bevroeden dat het gestelde probleem zó snel de politieke actualiteit zou halen als vandaag het geval is.

Wij willen in deze verklaring vóór de stemming herinneren aan het betoeg van onze collega de heer De Batselier, wiens woorden wij thans opnieuw ter overweging geven. Wij vragen iedereen zijn toespraak opnieuw aandachtig te herlezen, in het licht van de recente ontwikkeling.

Mijnheer de Voorzitter, precies in het licht van deze ontwikkeling en gelet op het feit dat de met reden omklede motie, ingediend door collega Van Grembergen en mezelf, die als besluit alleen de bevestiging inhoudt dat de Vlaamse Raad en de Vlaamse Executieve, in alle omstandigheden, hun volle bevoegdheden moeten kunnen uitoefenen, zouden wij, bij wijze van verklaring vóór de stemming, aan de indieners van de eenvoudige motie willen vragen deze in te trekken.

Inderdaad, het stemmen in deze Raad van de eenvoudige motie zal de indruk verwekken dat sommige leden van de Raad niet dezelfde mening zijn toegedaan en niet van mening zijn dat de Executieve en de Raad hun volledige bevoegdheden ter zake moeten blijven uitoefenen.

Mijnheer de Voorzitter, in deze omstandigheden is het - naar mijn mening - voor de Vlaamse Gemeenschap en het gewest meer dan nodig dat wij, allen samen, onze bevoegdheden ten volle kunnen uitoefenen.

De Voorzitter : Ook de heer Van Ooteghem vraagt het woord. Ik wil echter stellen dat de verklaring vóór de stemming niet zo ver strekt dan het betoeg van de heer Van Elewyck.

De heer Van Ooteghem heeft het woord.

De heer O. Van Ooteghem : Mijnheer de Voorzitter, onze fractie zal vanzelfsprekend deze eenvoudige motie niet goedkeuren.

In het licht van de jongste evolutie in de staalsector mag de centrale Rege-

ring niet de indruk krijgen dat de Vlaamse Raad geen oog zou hebben voor de problemen rond de Vlaamse staalindustrie in het bijzonder en rond de nationale sectoren in Vlaanderen.

Ik sluit mij dan ook aan bij het verzoek van de heer Van Elewyck en vraag de heren De Grève en Verhaegen hun eenvoudige motie in te trekken. De motie ingediend naar aanleiding van de interpellaties van de heren Van Elewyck en Van Grembergen is immers een zeer neutrale motie, waarachter de hele Vlaamse Raad zich gerust zou kunnen scharen. (**Applaus bij de VU**)

De Voorzitter : De heer Verhaegen heeft het woord.

De heer G. Verhaegen : Mijnheer de Voorzitter, ik handhaaf deze eenvoudige motie, maar niet om dwars te liggen en te beweren dat de Vlaamse Executieve haar volheid van bevoegdheid niet moet uitputten. Ik vind het trouwens vanzelfsprekend dat een Executieve, als politiek lichaam, vanuit haar niveau, een poging doet om zo goed mogelijk de haar toevertrouwde taak te vervullen. Dat is evident. Trouwens, de eenvoudige motie die wij indienen is gewoon een bevestiging van de verklaring die de Voorzitter van de Vlaamse Executieve heeft afgelegd. Daarin is uitvoerig uitleg gegeven over de verschillende stappen welke de Executieve heeft gezet om zo goed mogelijk, ook vanuit de Vlaamse Gemeenschap, het probleem van het staal eveneens op nationaal niveau te bekijken.

Behalve voor enkele nuances waaromtrent ik persoonlijk bepaalde vragen zou kunnen stellen en in verband waarmee de heer Dhoore ook enkele bemerkings heeft gemaakt, vind ik het geheel van de verklaring van de Voorzitter van de Vlaamse Executieve een sluitend antwoord. Ik sta volledig achter dat standpunt en kan dus onmogelijk beweren dat ik de houding van de Vlaamse Executieve niet goedkeur. Ik ben het met die houding volkomen eens. Vandaar mijn eenvoudige motie.

De Voorzitter : Dames en heren, wij gaan over tot de stemming over de eenvoudige motie.

Begin van de stemming.

Heeft iedereen gestemd ? (**Ja**)

Einde van de stemverrichtingen.

Ziehier het resultaat :

103 leden hebben aan de stemming deelgenomen ;

60 leden hebben ja geantwoord ;

37 leden hebben neen geantwoord ;

6 leden hebben zich onthouden.

Ik kondig hiermede de uitslag van de stemming aan.

JA hebben geantwoord :

Akkermans P.
Anthuenis G.
Bascour J.
Beerden G.
Bockstal E.
Boeraeve-Derycke C.
Bosmans J.
Bourgeois A.
Breyne P.
Buchmann J.
Cardoen G.
Chabert J.
Coppeters A.
De Backer-Van Ocken R.
De Clercq C.
De Cooman C.
Decoster M.
De Grève L.
De Groot E.
Demeester-De Meyer W.
Deneir A.
Denys A.
Desutter E.
Devos G. (Mevr.)
Diegenant A.
Dupré J.
Geens G.
Kelchtermans L.
Kelchtermans T.
Lenssens J.
Marchand C.
Moors C.
Panneels-Van Baelen M.
Pans L.
Pede J.
Peeters R.
Piot F.
Poma K.
Reynders G.
Rutten M.
Smet M. (Mevr.)
Smitt C. (Mevr.)
Steverlynck A.
Steyaert R. (Mevr.)

Voorzitter

Suykerbuyk H.
Tant P.
Tindemans L.
Tyberghien-Vandenbussche M.
Van Belle I.
Van Daele M.
Van den Broeck O.
Van den Poel-Welkenhuysen M
Vanderborcht F.
Vandermarliere J.
Vankeirsbilck E.
Van Nevel A.
Vannieuwenhuyze R.
Verberckmoes F.
Verhaegen G.
Vermeiren F.

NEEN hebben geantwoord :

Baert F.
Bogaerts A.
Capoen M.
Caudron J.
Coppens E.
De Baere A.
De Batselier N.
De Beul A.
De Bremaeker J.
de Bruyne H.
Debusseré F.
Declercq R.
De Loor H.
De Mol J.
Desseyn J.
Hostekint R.
Kuijpers W.
Laridon A.
Lefeber O. (Mevr.)
Maes R.
Matthys P.
Meyntjens O.
Peeters W.
Schiltz H.
Seeuws W.
Sleeckx J.
Somers J.
Temmerman G.
Vandenhove M.
Vanderheyden V.
Van Elewyck J.
Van Grembergen P.
Van Ooteghem O.
Van Puymbroeck M. (Mevr.)
Verniers J.
Vervaet D.
Willockx F.

Zich ONTHOUDEN hebben :

Beysen E.

De Wulf R.
Dhoore L.
Galle M.
Knuts H.
Olivier M.

Dientengevolge neemt de Raad de motie aan. Conform artikel 51, punt 8 van het Reglement van Orde is de met redenen omklede motie van de heren Van Elewyck en Van Grembergen bijgevolg verworpen.

De leden die zich hebben onthouden, worden verzocht de redenen voor hun onthouding kenbaar te maken.

De heer Beysen heeft het woord.

De heer E. Beysen : Mijnheer de Voorzitter, ik heb mij onthouden omdat de Voorzitter van de Vlaamse Executieve mijns inziens ten onrechte tijdens zijn verklaring betreffende de regeling van de lasten van het verleden de rol van de GOM's extra in het daglicht heeft menen te moeten stellen, wel wetende dat een voorstel tot afschaffing van de GOM's ter bespreking voorligt en gesteund wordt door onze fractie.

De heer M. Olivier : Ik heb afgesproken met de heer Boel.

De heer L. Dhoore : Ik verwijs naar mijn betoog tijdens het debat.

De Voorzitter : Minister De Wulf heeft het woord.

Minister R. De Wulf : Mijnheer de Voorzitter, collega Galle en ikzelf hebben ons onthouden omdat wij volledig akkoord gaan met de argumentatie die door de heren Van Elewyck en Van Ooteghem werd ontwikkeld. Wij hebben ook niet tegen de eenvoudige motie willen stemmen om niet de indruk te geven dat wij niet solidair zouden zijn met de Executieve zelf.

De Voorzitter : De heer Verhaegen heeft het woord.

De heer G. Verhaegen : Mijnheer de Voorzitter, het is niet mijn gewoonte te repliceren in verband met een eenvoudige motie.

Maar, mijnheer de Minister, het is één van de twee ofwel gaat u akkoord met de verklaring van uw Voorzitter en dan zegt u het zeer duidelijk, ofwel

zegt u dat u niet meer akkoord gaat met de houding van uw eigen Vlaamse Executieve. (**Applaus bij de CVP en de PW**)

De Voorzitter : Mijnheer Verhaegen, mag ik u doen opmerken dat over een onthouding- bij een stemming geen debat kan worden geopend.

Minister R. De Wulf : Mijnheer de Voorzitter, ik vraag het woord voor een persoonlijk feit.

De Voorzitter : Minister De Wulf heeft het woord.

Minister R. De Wulf : Mijnheer de Voorzitter, indien men over deze materie een debat wil dan ben ik graag bereid dt aan te gaan.

Maar, vermits men mij uitdaagt wil ik toch zeggen dat wij in de Executieve niet akkoord waren met de stelling die daar door de CVP en PVV-meerderheid werd aangenomen. Wij blijven dus volledig logisch met de opvatting die wij ook reeds in de Executieve hadden verdedigd.

Ook wil ik doen opmerken dat, om de draagkracht van de stellingen die van deze Vlaamse Raad en ook van de Executieve uitgaan niet af te zwakken, wij ons niet willen desolidariseren met de Executieve in haar geheel die dan toch, inzake heel wat fundamentele kwesties, gezonde standpunten inneemt.

De heer G. Verhaegen : Dat is een standpunt dat ik versta, het vorige was niet zo duidelijk.

De Voorzitter : Het incident is gesloten.

MOTIES tot besluit van de interpellatie van de heer J. Van Elewyck tot de heer K. Poma, Vice-Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van cultuur, over het cultuurbeleid in het algemeen en in het bijzonder de uitvoering van het theaterdecreet

Hoofdelijke stemming

De Voorzitter : Aan de orde is de hoofdelijke stemming over de met redenen omklede motie van de heren Sleeckx en Van Grembergen, enerzijds, en de eenvoudige motie van de heren Verhaegen en De Grève, anderzijds, tot besluit van de interpellatie van de heer Van Elewyck tot de heer Poma, Vice-Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van cultuur, over het cultuurbeleid in het algemeen en in het bijzonder de uitvoering van het theaterdecreet.

Overeenkomstig artikel 51, punt 5 stemmen wij eerst over de eenvoudige motie van de heren Verhaegen en De Grève, die voorrang heeft.

Begin van de stemming.

Heeft iedereen gestemd ? **(Ja)**

Einde van de stemverrichtingen.

Ziehier het resultaat :

103 leden hebben aan de stemming deelgenomen ;

65 leden hebben ja geantwoord ;

35 leden hebben neen geantwoord ;

3 leden hebben zich onthouden.

Ik kondig hiermede de uitslag van de stemming aan.

JA hebben geantwoord :

Akkermans P.
Anthuenis G.
Bascour J.
Beerden G.
Beysen E.
Bockstal E.
Boeraeve-Derycke C.
Bosmans J.
Bourgeois A.
Breyne P.
Buchmann J.
Cardoen G.
Chabert J.
Cooreman E.
Coppieters A.
De Backer-Van Ocken R.
De Clercq C.
De Cooman C.
Decoster M.
De Grève L.
De Groot E.
Demeester-De Meyer W.
Deneir A.
Denys A.
Desutter E.

Devos G. (Mevr.)
Dhoore L.
Diegenant A.
Dupré J.
Geens G.
Kelchtermans L.
Kelchtermans T.
Lenssens J.
Marchand C.
Moors C.
Panneels-Van Baelen M.
Pans L.
Pede J.
Peeters R.
Piot F.
Poma K.
Reynders G.
Rutten M.
Schiltz H.
Smet M. (Mevr.)
Smitt C. (Mevr.)
Steverlynck A.
Steyaert R. (Mevr.)
Suykerbuyk H.
Tant P.
Tindemans L.
Tyberghien-Vandenbussche M.
Van Belle I.
Van Daele M.
Van den Broeck O.
Van den Poel-Welkenhuysen M.
Vanderborgh F.
Vandermarliere J.
Vankeirsbilck E.
Van Nevel A.
Vannieuwenhuyze R.
Van Rompaey R.
Verberckmoes F.
Verhaegen G.
Vermeiren F.

NEEN hebben geantwoord :

Baert F.
Bogaerts A.
Capoen M.
Caudron J.
Coppens E.
De Baere A.
De Batselier N.
De Beul A.
De Bremaeker J.
de Bruyne H.
Debusseré F.
Declercq R.
De Loor H.
De Mol J.
Desseyn J.
Hostekint R.
Kuijpers W.
Laridon A.

Lefebver O. (Mevr.)
Maes R.
Matthys P.
Meyntjens O.
Peeters W.
Sleeckx J.
Somers J.
Temmerman G.
Vandenhove M.
Vanderheyden V.
Van Elewyck J.
Van Grembergen P.
Van Ooteghem O.
Van Puymbroeck M. (Mevr.)
Verniers J.
Vervaeet D.
Willockx F.

Zich ONTHOUDEN hebben :

De Wulf R.
Galle M.
Olivier M.

Dientengevolge neemt de Raad de motie aan. Conform artikel 51, punt 8 van het Reglement van Orde is de met redenen omklede motie van de heren Sleeckx en Van Grembergen bijgevolg verworpen.

De leden die zich hebben onthouden, worden verzocht de redenen voor hun onthouding kenbaar te maken.

Minister R. De Wulf : Mijnheer de Voorzitter, de onthouding van collega Galle en mij is de logische voortzetting van onze houding in de Executieve.

De Voorzitter : Ik neem aan dat de andere leden die zich hebben onthouden, dit deden voor de reden aangehaald bij vorige stemming.

MOTIES tot besluit van de interpellatie van de heer G. Verhaegen tot mevrouw R. Steyaert, Gemeenschapsminister van gezin en welzijnszorg, over de juli-besluiten inzake gehandicaptenzorg, de interpellatie van de heer J. Gabriels tot mevrouw R. Steyaert, Gemeenschapsminister van gezin en welzijnszorg, over de nieuwe besluiten van de Vlaamse Executieve betreffende het Fonds 1981 en de interpellatie van de heer J. Sleeckx tot mevrouw R.

Voorzitter

Steyaert, Gemeenschapsminister van gezin en welzijnszorg, over de recente besparingsmaatregelen in verband met de minder-validen

Hoofdelijke stemming

De Voorzitter : Aan de orde is de hoofdelijke stemming over de met redenen omklede motie van de heren De Mol, De Baere en Geyselings, alsmede de met redenen omklede motie van de heren Coppens, Bogaerts, Seeuws en Vanvelthoven, enerzijds, en de eenvoudige motie van de heren Verhaegen en De Grève, anderzijds, tot besluit van de interpellatie van de heer Verhaegen tot mevrouw Steyaert, Gemeenschapsminister van gezin en welzijnszorg, over de juli-besluiten inzake gehandicaptenzorg, de interpellatie van de heer Gabriëls tot Minister Steyaert over de nieuwe besluiten van de Vlaamse Executieve betreffende het Fonds 1981 en de interpellatie van de heer Sleenckx tot Minister Steyaert over de recente besparingsmaatregelen in verband met de minder-validen.

Overeenkomstig artikel 51, punt 5 stemmen wij eerst over de eenvoudige motie van de heren Verhaegen en De Grève, die voorrang heeft.

Begin van de stemming.

Heeft iedereen gestemd ? **(Ja)**

Einde van de stemverrichtingen.

Ziehier het resultaat :

106 leden hebben aan de stemming deelgenomen ;

67 leden hebben ja geantwoord ;

35 leden hebben neen geantwoord ;

4 leden hebben zich onthouden.

Ik kondig hiermede de uitslag van de stemming aan.

JA hebben geantwoord :

Akkermans P.
Anthuenis G.
Bascour J.
Beerden G.
Beysen E.
Bockstal E.
Boeraeve-Derycke C.

Bosmans J.
Bourgeois A.
Breyne P.
Buchmann J.
Cardoen G.
Chabert J.
Cooreman E.
Coppieters A.
De Backer-Van Ocken R.
De Clercq C.
De Cooman C.
Decoster M.
De Grève L.
De Groot E.
Demeester-De Meyer W.
Deneir A.
Denys A.
Desutter E.
Devos G. (Mevr.)
Dhoore L.
Diegenant A.
Dupré J.
Geens G.
Kelchtermans L.
Kelchtermans T.
Lenssens J.
Marchand C.
Moors C.
Panneels-Van Baelen M.
Pans L.
Pede J.
Peeters R.
Piot F.
Poma K.
Reynders G.
Rutten M.
Schiltz H.
Smet M. (Mevr.)
Smitt C. (Mevr.)
Steverlynck A.
Steyaert R. (Mevr.)
Suykerbuyk H.
Tant P.
Tindemans L.
Tyberghien-Vandenbussche M.
Van Belle I.
Van Daele M.
Van den Brande L.
Van den Broeck O.
Van den Poel-Welkenhuysen M.
Vanderborcht F.
Vandermarliere J.
Vankeirsbilck E.
Van Nevel A.
Vannieuwenhuyze R.
Van Rompaey R.
Verberckmoes F.
Verhaegen G.
Vermeiren F.
Willems G.

NEEN hebben geantwoord :

Baert F.
Bogaerts A.
Capoen M.
Caudron J.
Coppens E.
De Baere A..
De Batselier N.
De Beul A.
De Bremaeker J.
de Bruyne H.
Debusseré F.
Declercq R.
De Loor H.
De Mol J.
Desseyn J.
Hostekint R.
Kuijpers W.
Laridon A.
Lefebvre O. (Mevr.)
Maes R.
Matthys P.
Meyntjens O.
Peeters W.
Seeuws W.
Somers J.
Temmerman G.
Vandenhove M.
Vanderheyden V.
Van Elewyck J.
Van Grembergen P.
Van Ooteghem O.
Van Puymbroeck M. (Mevr.)
Verniers J.
Vervaeet D.
Willockx F.

Zich ONTHOUDEN hebben :

De Wulf R.
Galle M.
Olivier M.
Sleenckx J.

Dientengevolge neemt de Raad de motie aan. Conform artikel 51, punt 8 van het Reglement van Orde, zijn de met redenen omklede motie van de heren De Mol, De Baere en Geyselings en de met redenen omklede motie van de heren Coppens, Bogaerts, Seeuws en Vanvelthoven bijgevolg verworpen.

De leden die zich hebben onthouden, worden verzocht de redenen voor hun onthouding kenbaar te maken.

De Voorzitter : De heer Sleenckx heeft het woord.

De heer J. Sleenckx (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, mevrouw de Minister, heren Ministers, geachte collega's, ik heb mij onthouden omdat ik op deze wijze nogmaals zou kunnen onderstrepen : ten eerste, dat het beleid dat ten aanzien van de minder-validen wordt gevoerd, een beleid is dat voor hen meer dan faliekant is, zeker voor de minder-validen die in een instelling verblijven en dat zijn ongeveer 15.000 personen ; ten tweede, dat de Gemeenschapsminister van gezin en welzijnzorg, mevrouw Steyaert, telkenmale naar de publieke opinie toe, poneert dat de gehandicaptenzorg gemeenschapszorg is. Mevrouw de Minister, niets is minder waar. Door uw maatregelen betalen de minder-validen heel wat meer dan hun hotelkosten. Zij dienen onder meer de begeleiding te betalen, wat ongetwijfeld behoort tot de gemeenschapszorg ; ten derde, dat de slechte budgettaire toestand van het Fonds 1981 geenszins te wijten is aan de minder-validen, maar wel aan het feit dat men in het verleden een lintjespolitiek heeft gevoerd ; men heeft zich geenszins gehouden aan het normcijfer 3,4 bedden per 1000 inwoners. Nu wil u, mevrouw de Minister het tekort verhalen op de rug van de minder-validen zodat de meesten 4 à 5000 frank per maand minder inkomen zullen hebben.

Mevrouw de Minister, u weet beter dan ik dat dit op termijn geen enkele oplossing biedt en dat er structureel het een en het ander dient te veranderen. **(Onderbrekingen en uitroepen op verschillende banken)**

En dan maar zeggen dat de minstbevoelden en de meest weerlozen in onze samenleving extra dienen beschermd te worden. Ik noem uw politiek een politiek van hypocrisie.

De Voorzitter : De andere redenen voor onthoudingen zijn reeds aangegeven. **(Twistgesprekken op verschillende banken)**

MOTIES tot besluit van de interpellatie van de heer L. Hancké tot de heer K.

Poma, Vice-Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van cultuur, over het ongeoorloofd ingrijpen van de Minister in de beraadslagingen van de raad van beheer van het VIBOSO, waardoor de sector samenlevingsopbouw in Vlaanderen in gevaar wordt gebracht

Hoofdelijke stemming

De Voorzitter : Aan de orde is de hoofdelijke stemming over de met redenen omklede motie van de heer De Baere, enerzijds, en de eenvoudig motie van de heren Verhaegen en De Grève, anderzijds, tot besluit van de interpellatie van de heer Hancké tot de heer Poma, Vice-Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van cultuur, over het ongeoorloofd ingrijpen van de Minister in de beraadslagingen van de raad van beheer van het VIBOSO, waardoor de sector samenlevingsopbouw in Vlaanderen in gevaar wordt gebracht.

Overeenkomstig artikel 51, punt 5 stemmen wij eerst over de eenvoudige motie van de heren Verhaegen en De Grève, die voorrang heeft.

Begin van de stemming.

Heeft iedereen gestemd ? **(Ja)**

Einde van de stemverrichtingen.

Ziehier het resultaat :
106 leden hebben aan de stemming deelgenomen ;
66 leden hebben ja geantwoord ;
35 leden hebben neen geantwoord ;
5 leden hebben zich onthouden.

Ik kondig hiermede de uitslag van de stemming aan.

JA hebben geantwoord :

Akkermans P.
Bascour J.
Beerden G.
Beysen E.
Bockstal E.
Boeraeve-Derycke C.
Bosmans J.
Bourgeois A.
Breyne P.
Buchmann J.
Cardoen G.
Chabert J.

Cooreman E.
Coppieters A.
De Backer-Van Ocken R.
De Clercq C.
De Cooman C.
Decoster M.
De Grève L.
De Groot E.
Deneir A.
Denys A.
Desutter E.
Devos G. (Mevr.)
De Wulf R.
Dhoore L.
Diegenant A.
Dupré J.
Geens G.
Kelchtermans L.
Kelchtermans T.
Lenssens J.
Marchand C.
Moors C.
Panneels-Van Baelen M.
Pans L.
Pede J.
Peeters R.
Piot F.
Poma K.
Reynders G.
Rutten M.
Schiltz H.
Smet M. (Mevr.)
Smitt C. (Mevr.)
Stevelynck A.
Steyaert R. (Mevr.)
Suykerbuyk H.
Tant P.
Tindemans L.
Tyberghien-Vandenbussche M.
Van Belle I.
Van Daele M.
Van den Brande L.
Van den Broeck O.
Van den Poel-Welkenhuysen M.
Vanderborgh F.
Vandermarliere J.
Vankeirsbilck E.
Van Nevel A.
Vannieuwenhuyze R.
Van Rompaey H.
Van Rompaey R.
Verberckmoes F.
Vermeiren F.
Willems G.

NEEN hebben geantwoord :

Baert F.
Bogaerts A.
Capoen M.
Caudron J.

Voorzitter

Coppens E.
De Baere A.
De Batselier N.
De Beul A.
De Bremaeker J.
de Bruyne H.
Debusseré F.
Declercq R.
De Loor H.
De Mol J.
Desseyn J.
Hostekint R.
Kuijpers W.
Laridon A.
Lefeber O. (Mevr.)
Maes R.
Matthys P.
Meyntjens O.
Peeters W.
Seeuws W.
Sleeckx J.
Somers J.
Temmerman G.
Vandenhove M.
Vanderheyden V.
Van Grembergen P.
Van Ooteghem O.
Van Puymbroeck M. (Mevr.)
Verniers J.
Vervaeke D.
Willockx F.

Zich ONTHOUDEN hebben :

Demeester-De Meyer W.
Galle M.
Olivier M.
Van Elewyck J.
Verhaegen G.

Dientengevolge neemt de Raad de motie aan. Conform artikel 5 1, punt 8 van het Reglement van Orde is de met redenen omklede motie van de heer De Baere bijgevolg verworpen.

De leden die zich hebben onthouden, worden verzocht de redenen voor hun onthouding kenbaar te maken.

De heer Van Elewyck heeft het woord.

De heer J. Van Elewyck : Mijnheer de Voorzitter, ik heb mij onthouden om hier te kunnen zeggen dat onze fractie het betreurt dat zoëven, toen collega Sleeckx zijn onthouding kwam verantwoorden, leden van andere fracties kennelijk onvoldoende begrip konden

opbrengen om zelfs maar de uiteenzetting van de heer Sleeckx te aanhoren.

Ik vestig er tegelijk echter de aandacht van de collega's van deze Raad op dat, indien onze fractie deze vergadering had verlaten, deze Raad niet meer in aantal zou geweest zijn. Het feit dat de feitelijke meerderheid vandaag in deze Raad verder kon vergaderen is te danken aan de aanwezigheid van de leden van onze fractie. **(Onderbrekingen bij de CVP)**

De Voorzitter : Mevrouw Demeester-De Meyer heeft het woord.

Mevrouw W. Demeester-De Meyer : Mijnheer de Voorzitter, de reden van mijn onthouding ligt in principe niet bij deze stemming maar om er de aandacht op te vestigen dat indien ik mij niet vergis, de Gemeenschapsministers zich hebben onthouden bij de vorige en daarvoor geen verklaring voor hebben gegeven. Het gaat hier om maatregelen die zij in de Regering samen met Minister Steyaert hebben goedgekeurd. Het feit dat zij in deze Raad geen verklaring wensen te geven voor de reden van hun onthouding

klaag ik dus aan. De Ministers hebben deze maatregelen mede goedgekeurd en durven dus geen verklaring omtrent deze maatregelen afleggen. Dat was een eerste opmerking. **(Onderbrekingen bij de SP)**

Een tweede opmerking, mijnheer de Voorzitter, handelt over het feit dat er hier geen sprake is van meerderheid of minderheid in deze Raad. Deze Raad kan vergaderen op het ogenblik dat al de leden van deze Raad hier moeten aanwezig zijn. Er is dus geen feitelijke meerderheid of een feitelijke oppositie. Er is alleen sprake van een Regering die samengesteld is uit alle partijen die de plicht hebben hun aanwezigheid in deze Raad te bewerkstelligen. **(Onderbrekingen bij de SP, applaus bij de CVP)**

De heer G. Verhaegen : Mijnheer de Voorzitter, ik heb mij onthouden om de kans te krijgen om te spreken. Ik betreurt dat mijn fractie daarnet toen de heer Sleeckx sprak nogal wat lawaai maakte. Daarvoor verontschuldig ik mij. Men heeft inderdaad het recht te zeggen wat men denkt. Anderzijds betreurt ik toch ook dat ik daarstraks de kans niet kreeg om ge-

Links : de heer M. Gulle (SP), Gemeenschapsminister van binnenlandse aangelegenheden, die door PVV-Volksvertegenwoordiger F. Verberckmoes mede werd geïnterpeleerd over de moeilijkheden voor gemeenten met een deficitaire begroting. Rechts : de heer R. De Wulf (SP), Gemeenschapsminister van gezondheidsbeleid

Verhaegen

woon een vraag te stellen. Ik dring nu niet meer aan aangezien de vraag gesteld is geworden.

De Voorzitter : Minister De Wulf heeft het woord.

Minister R. De Wulf : Mijnheer de Voorzitter, ik geloof dat wij van deze gelegenheid moeten gebruik maken om eens duidelijk te bepalen in welke verhoudingen de Executieve en de Vlaamse Raad tot elkaar staan : enerzijds wat de interne verhoudingen binnen de Executieve betreft en anderzijds wat de verhoudingen van de Executieve ten opzichte van de Vlaamse Raad en de Vlaamse bevolking in zijn geheel betreft.

Ik heb daarnet gehoord dat mevrouw Demeester duidelijk zinspeelde op het solidariteitsbeginsel dat in de Vlaamse regering ten alle prijze zou moeten heersen. Ik verheug mij over haar verklaring, omdat ik zonder overdrijven meen te mogen zeggen dat ik tot diegenen behoor die vanaf het begin, dus eind 1981, steeds opnieuw én in de Vlaamse regering én in de Vlaamse Raad opgeroepen heb om de traditionele partijpolitieke verhoudingen in de schoot van de Vlaamse regering te doorbreken en gebruik te maken van de nieuwe opstelling die ons door de staatsvorming opgelegd is geworden. Ik heb herhaaldelijk opgeroepen om te zien of wij als Vlaamse Gemeenschap geen andere verhoudingen, geen andere evenwichten en geen andere respect voor meerderheid en minderheid kunnen overwegen dan wat tot nog toe het geval was. Tot mijn spijt moet ik zeggen dat de huidige CVP-PVV-meerderheid geen gevolg heeft gegeven aan al deze oproepen. Ik heb dus in de woestijn gepredikt. (**Onderbrekingen bij de CVP**)

Hoewel zeer precies en concreet geformuleerd kregen deze oproepen geen gevolg. Wij moeten integendeel vaststellen dat het meerderheidsstelsel zich meer en meer accentueert en dat voor tal van problemen - in feite voor de minst fraaie kanten van het politiek bestel - de tegenstellingen tussen meerderheid en minderheid de laatste maanden bestendig worden

verscherpt. Met degenen die de minderheidsfracties vertegenwoordigen in de Vlaamse Regering wordt geen rekening gehouden wanneer het erop aankomt stellingen in te nemen die niet overeenstemmen met wat de nationale regering welgevallig is of datgene wat op gebied van benoemingen, aanstellingen, vertegenwoordigingen en dergelijke aan bod komt en niet in het minst op de verdeling van de residuaire bevoegdheden tussen de leden van de Vlaamse Executieve.

U weet dat hoofdzakelijk om die reden onze partij niet deelneemt aan het Studiecentrum voor hervorming van de instellingen. Wij zullen hierop niet ingaan zo lang de houding van de meerderheid in de Vlaamse Executieve niet meer begrijpend wordt.

Welnu, ondanks al deze tekortkomingen, ondanks het feit dat wij zeer dikwijls opzettelijk in een minderheidspositie, die wij niet wensen in te nemen, worden gedruimd, hebben wij steeds de rol vervuld die wij moesten vervullen als verantwoordelijke beleidspersonen. Het spreekt natuurlijk vanzelf dat, op bepaalde punten, wij het uiteraard niet eens zijn met diezelfde meerderheid en dat wij denken dat om dezelfde reden wij het recht hebben ons ongenoegen daarover uit te drukken.

Wij wensen dit ongenoegen hier in de Vlaamse Raad tot uitdrukking te brengen ter gelegenheid van een stemming, stemming die wij genuanceerd houden vermits wij ons hebben onthouden en niet hebben tegengestemd.

Wat het laatste punt betreft, dat mevrouw Demeester heeft aangehaald. Een dossier evolueert en intussen zijn bepaalde andere elementen aan het licht gekomen die niet zo uitgesproken tot uiting kwamen op het ogenblik dat wij het hebben bestudeerd en daarover een uitspraak hebben gedaan. Dit verklaart waarom wij ons vandaag op dat stuk hebben onthouden.

Mevrouw W. Demeester-De Meyer : U moet een dossier maar beter bestuderen op het moment dat het wordt behandeld !

Minister R. De Wulf : Onze onthou-

ding is geïnspireerd door dezelfde zorg, met name hoe dan ook de solidariteit tegenover een collega niet te verbreken, hetgeen men tegenover ons meestal wel doet. (**Applaus bij de SP en de VU**)

De Voorzitter : Het incident is gesloten.

INTERPELLATIE (R.v.O. art. 67) (Voortzetting)

Interpellatie van de heer F. Verberckmoes tot de heer G. Geens, Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van economie en werkgelegenheid, en de heer M. Galle, Gemeenschapsminister van binnenlandse aangelegenheden, over de moeilijkheden voor gemeenten met een deficitaire begroting

De Voorzitter : Aan de orde is de interpellatie van de heer Verberckmoes tot de heer Geens, Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van economie en werkgelegenheid, en de heer M. Galle, Gemeenschapsminister van binnenlandse aangelegenheden, over de moeilijkheden voor gemeenten met een deficitaire begroting.

De heer Verberckmoes heeft het woord.

De heer F. Verberckmoes (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Voorzitter van de Vlaamse Executieve, collega's, ik richt deze interpellatie zowel tot de Voorzitter van de Vlaamse Executieve als tot de Gemeenschapsminister van binnenlandse aangelegenheden omdat, inzake de opstelling van de gemeentebegrotingen, de Vlaamse deelregering gezamenlijke beslissingen heeft getroffen, waarvan de Gemeenschapsminister van binnenlandse aangelegenheden uitvoerder is.

Uit de gegeven onderrichtingen blij kt.

1. Dat het begrotingsevenwicht het eerste oogmerk blijft.

2. Dat, ook in 1983, de gemeenten hoofdzakelijk op zichzelf moeten re-

Verberckmoes

kenen om dit begrotingsevenwicht te bereiken.

3. Dat in de eerste plaats moet gestreefd worden naar bezuinigingen en eerst nadien mag overgegaan worden tot verhoging van de belastingsdruk.

4. Dat de deficitaire gemeenten, samen met hun begroting voor 1983 een saneringsplan moeten voorleggen, waarbij tijdens de periode 1983-1987 een reeks saneringsmaatregelen getroffen worden om zowel voor het eigen dienstjaar als de vorige dienstjaren, ten laatste in 1987 de gemeentebegroting volledig in evenwicht te kunnen afsluiten.

Deze doelstellingen worden in alle kringen als een „must” aanvaard, en terecht heeft de toezichhoudende overheid schrappingen uitgevoerd in begrotingen, waar de gestelde onderrichtingen niet, of duidelijk onvolgende werden uitgevoerd.

Nochtans blijkt heel wat begripsverwarring te heersen zowel bij de gemeentebesturen als bij de controlerende overheid bij de toepassing van de richtlijnen, meer bepaald wat de verplichting tot maximale optrekking van de opcentiemen op de drijfkracht en het personeel betreft.

Een eerste verwarring is gerezen nopens de al dan niet toepassing van deze optrek met terugwerkende kracht voor het dienstjaar 1983.

Ik neem aan dat, budgettair-technisch gezien, er geen sprake kan zijn van terugwerkende kracht.

Inderdaad, de begroting 1983 diende tijdig te zijn ingediend, goedgekeurd en uitgevoerd, zodanig dat er geen sprake kon zijn van „terugwerkende kracht” onder welke vorm ook.

Meer, ingevolge de verplichting opgelegd aan de deficitaire gemeenten om gelijktijdig een saneringsplan op te stellen en te laten goedkeuren, saneringsplan waarvan de eerste fase reeds in de begroting 1983 moet verwerkt zijn, heeft gans deze administratieve procedure in vele gevallen tot nu toe aangesleept en zouden de bedrijven plotseling verplicht worden forse belastingsverhogingen te betalen voor

een boekjaar dat omzeggens verstreken is.

En welke verhogingen ?

In vele gemeenten worden tot heden 400 opcentiemen op de drijfkracht geheven, dit betekende voor kleine bedrijven een jaarlijkse taks van 100 tot 200.000 frank, en voor middengrote bedrijven . . tot 2 miljoen franken.

Waar deze gemeenten deficitair zijn en verplicht worden onmiddellijk deze opcentiemen op te trekken tot 1000, zijnde de maximaal toegelaten aanslagvoet, daar moeten deze bedragen ook onmiddellijk meer dan verdubbeld worden.

Iedereen kan de radeloosheid van de getroffen bedrijfsleiders begrijpen.

Voor velen onder hen betekent dit de teloorgang van de gerealiseerde winst, voor anderen de verplichting een lening aan te gaan met bovendien betaling van bijkomende intresten, en voor allen is het een ondraagbare verzwaring van de belastingdruk, nadat zopas de sociale bijdragen werden verhoogd.

Anderzijds wordt de concurrentiepositie van de getroffen bedrijven aanzienlijk verzwakt tegenover de bedrijven gelegen in niet-deficitaire gemeenten, waar dergelijke maatregelen niet getroffen worden.

Het doorrekenen van de bijkomende lasten in de prijsbepaling is uitgesloten, niet alleen omdat de jaarperiode voorbij is, maar ook omdat de prijzen hard vastliggen en de omzet op de binnenlandse markt zeer beperkt blijft.

Een dergelijke maatregel is een nieuwe ontwrichting van de wil tot ondernemen, een nieuwe druk om verder af te bouwen, machines stil te leggen en de werkverschaffing te verminderen. In één woord, het is een maatregel die lijnrecht indruist tegen alles wat de regering ondernomen heeft tot heropleving van de economie en de werkgelegenheid, en ook tegen de initiatieven die de Vlaamse deelregering neemt in de richting van de technologische vernieuwing.

Ik heb mij hierbij de vraag gesteld op welke grond, door welke overheid, met welke bevoegdheid tot sanctione-

ring, een deficitaire gemeente, die verregaande bezuinigingen in de uitgaven van een minimale fiscaliteit, zoals voorgeschreven, heeft uitgevoerd, een saneringsplan heeft opgesteld, waarvan de begroting van het eigen dienstjaar in evenwicht is en het nadelige saldo uiterlijk tegen 1987 in evenwicht wordt gebracht, nog kan verplicht worden onmiddellijk, ook voor 1983, de opcentiemen op de drijfkracht en het personeel maximaal op op te trekken.

In alle, mij bekende omzendbrieven is voorzien dat de inspanningen met het bereiken van het algemeen begrotingsevenwicht kunnen gespreid worden over vijf jaar, dat deze over verschillende sectoren kunnen gespreid worden en dat het onmogelijk is voor alle gemeenten gelijke aanslagvoeten vast te leggen.

De uitzonderlijke toelagen, bedoeld bij koninklijk besluit nr. 202 van 25 juli 1983 en bestemd om de deficitaire gemeenten toe te laten de schuldenlast uit het verleden zo snel mogelijk op te vangen, wordt eveneens gespreid over verschillende jaren en mag als dusdanig ieder jaar worden ingeschreven in de gewone dienst bij de ontvangsten.

Zelfde bepalingen worden gesteld in de omzendbrief van 15 september 1982 betreffende de voorwaarden tot het bekomen van een saneringslening en het opmaken van een saneringsplan.

In de omzendbrief van 29 september 1981 wordt aangaande de belastingen op de drijfkracht en het personeel vooropgesteld, ik citeer : „omwille van de economische crisis en de moeilijke financiële toestand van talrijke ondernemingen, mogen deze twee belastingen afzonderlijk worden geheven, en eventueel worden verminderd, om de werkgelegenheid en de economische reconversie te bevorderen.

Hier spreekt men zelfs van eventuele verminderingen, en deze bepaling blijft toepasselijk vermits in de omzendbrief van 30 juli 1982 uitdrukkelijk werd voorzien dat de richtlijnen, welke ten aanzien van de gemeentebegrotingen van de vorige keren werden verstrekt, van kracht blijven, voor

Verberckmoes

zover zij niet bij voormelde omzendbrief werden gewijzigd.

En aangaande de minimale fiscaliteit wordt nogmaals uitdrukkelijk gesteld dat het, in elk individueel geval, van de betrokken gemeente zelf afhangt op welk niveau de minimale fiscaliteit zal liggen, daar zij tegelijkertijd van de ontvangstzijde de vergoedingen voor prestaties en aan de uitgavenzijde soberheidsmaatregelen kan bepalen om de eigenlijke belastingdruk binnen redelijke perken te houden.

De verplichting tot maximale verhoging van hogervernoemde opcentiemen is dus regelrecht in strijd met de mogelijkheid tot spreiding over verschillende jaren en met de mogelijkheid tot spreiding over verschillende draagvlakken, en met de mogelijkheid tot verdeling van de inspanningen aan de ontvangst- en uitgavenzijde, en met het autonoom beslissingsrecht van iedere individuele gemeente op welk niveau haar fiscaliteit zal liggen; in één woord met de autonomie van de gemeente zelf. Ze is bijgevolg totaal onwettig.

Naast de algemeen geldende ministeriële omzendingen dienen de gemeentebesturen ook rekening te houden met de richtlijnen hun toegepast door het provinciebestuur aangaande de administratieve rechtspraak.

Zo heeft de Gouverneur van de provincie Oost-Vlaanderen bij rondschrijven van 7 november 1980 bepaald dat de belastingen op de drijfkracht en het personeel samen moeten worden ingevoerd, dat de maximumbedragen overeenstemmen met 1.000 opcentiemen en dat deze maximum-tarieven moeten worden toegepast door de gemeenten waarvan de begroting met een tekort sluit.

Weliswaar werd in het slot van deze brief vermeld dat deze normen moeten worden in acht genomen voor de fiscaliteit 1981 en was er destijds nog geen sprake van een saneringsplan.

Nochtans zien wij dat deze normen nog steeds worden doorgedrukt, mijns inziens in strijd met alle ministeriële omzendingen.

Ik wens duidelijk te vernemen of een gemeente kan worden verplicht de opcentiemen op drijfkracht en personeel maximaal op te trekken, en zo ja, of deze verhoging ook voor het begrotingsjaar 1983 kan worden toegepast en of een orde van prioriteit is vastgelegd in de sancties die de overheid kan treffen.

Anderzijds wens ik te vernemen of afwijkingen mogelijk zijn op de saneringsplannen, om deze aan te passen aan de wisselende en onvoorziene sociaal-economische of andere omstandigheden, met dien verstande dat het eindresultaat, namelijk het begrotingsevenwicht in 1987, gewaarborgd blijft.

Ik ben ervan overtuigd, mijnheer de Minister, dat u een open oog zal hebben niet alleen voor de noodwendigheden van een gezond financieel evenwicht bij het gemeentebeleid maar ook voor de dringende noodzaak de werkverschaffing in onze bedrijven en de zin voor verder ondernemen voldoende veilig te stellen. **(Applaus bij de PVV)**

De Voorzitter : Minister Galle heeft het woord.

Minister M. Galle (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, de verplichting tot het opmaken van een saneringsplan om uiterlijk tegen 1987 het begrotingsevenwicht te bereiken, maakt het voorwerp uit van mijn omzendbrief van 30 juli 1982 in verband met het opmaken van de gemeentebegrotingen voor 1983. Voor de gemeenten die aanspraak kunnen maken op een saneringslening werden bovendien bijzondere onderrichtingen verstrekt op 15 september 1982 en 9 februari 1983. Deze onderrichtingen zijn voldoende duidelijk over de wijze waarop het begrotingsevenwicht dient te worden nagestreefd. Deze begrotingsonderrichtingen werden telkens eenparig door de Executieve goedgekeurd.

Wat de eerste vraag van het geachte lid betreft, wijs ik er op dat het principe van de niet-terugwerkende kracht van een belasting inhoudt dat de stemming over directe belastingen kan gebeuren op gelijk welk ogenblik in de loop van het dienstjaar. Een be-

lastingverordening kan dan ook worden gestemd of gewijzigd tot 31 december om toepasselijk te zijn voor het gehele dienstjaar.

In verband met de tweede vraag van het geachte lid, zijn de gemeenten in principe vrij om, in het kader van de gemeentelijke autonomie, te bepalen welke maatregelen zij in hun saneringsplan opnemen, teneinde het begrotingsevenwicht te herstellen. Niettemin dienen zij een aantal bijzondere onderrichtingen, geldend voor delictieve gemeenten, in acht te nemen.

Sinds de omzendbrief van 20 december 1965 werden de maximale aanslagvoeten inzake de nijverheidsbelasting voor het bereiken van het begrotingsevenwicht aanvaard.

Deze aanslagvoeten worden elk jaar in de begrotingsonderrichtingen aangepast.

In de begrotingsonderrichtingen voor 1978 - dus vóór mijn tijd - werd gesteld dat de voorheen vastgestelde maximumbedragen moeten worden geheven door al de gemeenten waarvan de begroting tekortsluitend is.

Van deze regel werd door de achtereenvolgende regeringen tot op heden niet afgeweken.

Tevens werd aan alle gemeenten de verplichting opgelegd om de belasting op de drijfkracht en op het tewerkgesteld personeel altijd samen en tegen dezelfde voet per belastbare eenheid te heffen.

Bij omzendbrief van 16 juli 1981 heb ik aan de gemeenten ter kennis gebracht dat voor de gemeenten met een begrotingsevenwicht de belastingen op de drijfkracht en op het tewerkgesteld personeel niet meer tegen dezelfde aanslagvoet dienden gevestigd te worden.

Zo bleef voor de deficitaire gemeenten de verplichting bestaan de belasting op de drijfkracht en op het tewerkgesteld personeel op het toegelaten maximum te heffen.

Bij niet-naleving van deze onderrichtingen kan de toezichthoudende overheid een aantal schrappingen in de begroting uitvoeren, teneinde de financiële toestand van de gemeente te

Galle

verbeteren. Hoewel voor dit optreden geen prioriteiten zijn vastgelegd, is het duidelijk dat de schrappingen in de eerste plaats betrekking zullen hebben op de voor de gemeente niet levensnoodzakelijke uitgaven, derwijze dat de normale werking van de gemeente niet in het gedrang wordt gebracht.

Tevens vestig ik er de aandacht op dat het door de gemeenteraad aangenomen saneringsplan een richtsnoer is voor het beleid met als doel het financieel evenwicht te bereiken volgens een vastgesteld tijdschema. Het saneringsplan is dan ook geen statisch model, doch wel een beleidsinstrument dat kan worden aangepast in functie

van de werkelijke evolutie van de financiële toestand. Een bijsturing van het saneringsplan door wijziging van bepaalde maatregelen kan inderdaad noodzakelijk zijn naargelang het beoogde resultaat gemakkelijker of minder gemakkelijk wordt bereikt.

Ten slotte kan ik het geacht lid mededelen dat het geen zin heeft voor 1983 wijzigingen in de onderrichtingen te overwegen daar de termijn voor het indienen van begrotingswijzigingen sedert 15 november 1983 verstreken is.

De Voorzitter : Het incident is gesloten.

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

De Voorzitter : Hiermede zijn wij aan het einde gekomen van onze werkzaamheden.

Ik stel voor het bepalen van agenda, datum en uur voor onze volgende vergadering aan het Bureau en uw Voorzitter over te laten.

Geen bezwaar ? (**Instemming**)

De vergadering is gesloten.

- De vergadering wordt gesloten om 15.50 uur.

Trefwoordenregister

Aanvulling Huisvestingscode, blz. 106, 124

Beraadslagingen RvB VIBOSO
Ongeoorloofd ingrijpen Minister, blz. 131

Bescherming van landschappen
Uitblijven decreet, blz. 105

Beschuttendewerkplaatsen
Beleidsopties inzake sanering, blz. 100

Besparingsmaatregelen minder-validen,
blz. 129

Boodschappen, blz. 99

Deficitairebegrotingsgemeenten
Moeilijkheden, blz. 133

Dringende vraag
Zie Internationale verdragen

Economische expansie
Bevoegdheidsverdeling, blz. 102

Europees Jaar van de KMO
BRT-belangstelling, blz. 103

Gewesten en Gemeenschappen
Regeling lasten van het verleden, blz. 126

Ingekomen stukken
Beraadslagingen Vlaamse Executieve,
blz. 99, 117
Boek van het Rekenhof, blz. 100
Ontwerpen van decreet, blz. 99
Schriftelijke vragen, blz. 100
Verslagen, blz. 100

Internationale verdragen
Procedure, blz. 100

Interpellaties

Zie Deficitaire begrotingsgemeenten
Muziekonderwijs
Natuurgebied Het Broek te Willebroek-Blaasveld
Wateroverlast in Pajottenland

Leden

Berichten van verhindering, blz. 99, 117

Muziekonderwijs

Onrust ten gevolge van recente maatregelen, blz. 117

Moties

Zie Beraadslagingen RvB VIBOSO
Besparingsmaatregelen minder-validen
Gewesten en Gemeenschappen
Uitvoering theaterdecreet

Natuurgebied Het Broek te Willebroek-Blaasveld

Schending, blz. 113

Niet-openbareradio's

Erkenning, blz. 105

Onderzoek taalgroep, blz. 100

Ontwerp van decreet

Zie Aanvulling Huisvestingscode
Prijs vertaling Nederlandse Letterkunde

Prijs vertaling Nederlandse Letterkunde

Instelling, blz. 108, 125

PropageringbiografieGemeenschapsminister

Gebruik kabinetmiddelen, blz. 101

Roerendcultureelpatrimonium

Uitvoering beschermingsdecreet, blz. 104

Stemmingen

Beraadslagingen RvB VIBOSO, blz. 131
Besparingsmaatregelen minder-validen, blz. 129
Cultuurbeleid en uitvoering theaterdecreet, blz. 128
Experimentele methodes zonder proef-dieren, blz. 125
Lasten verleden Gewesten en Gemeenschappen, blz. 126

Uitvoering theaterdecreet, blz. 128

Vragen

Zie Bescherming van landschappen
Beschuttende werkplaatsen
Economische expansie
Europees Jaar van de KMO
Niet-openbare radio's
Propagering biografie Gemeenschapsminister
Roerend cultureel patrimonium

Voorstel van decreet

Zie Wetenschappelijke methodes

Wateroverlast in Pajottenland, blz. 111

Werkzaamheden

Regeling, blz. 100, 115, 136

Wetenschappelijkemethodes

Alternatieve experimenten zonder proef-dieren, blz. 109, 111, 125